

Vlaams
Parlement

vergadering **C97**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 17 januari 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het voorstel van de kustburgemeesters voor een meeuweninterventieteam aan de kust – 785 (2016-2017)	4
VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een mogelijke remediëring van de verkeersbelasting met betrekking tot de milieu-impact – 794 (2016-2017)	5
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vorming van een omgevingsdepartement – 751 (2016-2017)	9
VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het inrichten van plaatsen op het openbaar domein voor het uitstrooien of begraven van as – 771 (2016-2017)	11
VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de definitie van een wooneenheid in het licht van de aanrekening van het vast recht voor de waterfactuur – 795 (2016-2017)	12
VRAAG OM UITLEG van Bruno Tobback aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de moeilijkheden bij de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning – 803 (2016-2017)	14
VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een beheerplan fauna en flora dat rekening houdt met het edelhert – 807 (2016-2017)	24
VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de stand van zaken rond het verbod op plastic zakjes en de milieuvriendelijke alternatieven – 814 (2016-2017)	27
VRAAG OM UITLEG van Piet De Bruyn aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de digitalisering van de jachtplannen – 839 (2016-2017)	29
VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het ruimtelijk rendement van kantooromgevingen – 843 (2016-2017)	32
VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bouw van kleinschalige, goedkope woningen en de voorschriften inzake ruimtelijke ordening ter zake – 852 (2016-2017)	34

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over afschot- en populatietrends van bejaagde diersoorten – 868 (2016-2017)	37
VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de woonwijk van de toekomst – 875 (2016-2017)	41
VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het opdelen van woningen – 770 (2016-2017)	43

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het voorstel van de kustburgemeesters voor een meeuweninterventieteam aan de kust – 785 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, op 6 december 2016 stelde ik u een vervolgvraag over het onderzoek naar alternatieve broedlocaties voor meeuwen en over de stand van zaken van de nieuwe beheerregeling voor de meeuwenpopulatie. In uw antwoord gaf u onder andere aan dat het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) enerzijds midden 2017 zal starten met de screening voor alternatieve broedlocaties in de kustzone en anderzijds zo snel mogelijk zal starten met het traject voor een nieuwe Vlaamse beheerregeling.

Naast de inspanningen die de Vlaamse overheid onderneemt om de meeuwenpopulatie onder controle te krijgen en de overlast te beperken, nemen ook de provincie West-Vlaanderen en de kustgemeenten initiatieven. De provincie is momenteel bezig met het uitwerken van een concreet actieplan dat dit voorjaar klaar moet zijn.

Tijdens een vergadering van de kustburgemeesters op 21 december 2016 werd het idee geopperd om een kustbreed meeuweninterventieteam op te richten. Nu worden de meeuweninterventies gedaan door de brandweer, maar dat weegt op de werking en vooral op de kosten van de lokale besturen. Een interventieteam waar alle kustgemeenten in participeren, kan volgens de kustburgemeesters een oplossing bieden.

Nadat ik deze vraag had ingediend, las ik dat er ook op dit spoor opnieuw wat ruis zit. Vorige week stond in de pers dat een aantal lokale besturen alweer beginnen te twijfelen of dit wel de goede aanpak is.

Minister, op welke manier volgt het ANB deze discussie op zodat de acties conform het Soortenbesluit en de instandhoudingsdoelstellingen van twee meeuwensoorten zijn?

Kan een dergelijk meeuweninterventieteam acties ondernemen zonder dat de kwestie van de alternatieve broedlocatie opgelost is?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het is niet de eerste keer dat we het over de meeuwen hebben. Er is heel nauw overleg tussen het ANB en het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer, dat behoort tot de bevoegdheid van de provincie West-Vlaanderen. Zij zien er ook op toe dat eventuele acties conform het Soortenbesluit en de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken meeuwensoorten zijn. Er is ook telkens een vertegenwoordiging op het overleg. Op die manier is er heel veel samenspraak.

De bedoeling van zo'n meeuweninterventieteam was om de interventies ten aanzien van meeuwen die nu door de brandweer gebeuren, door een gespecialiseerd team te laten uitvoeren. Deze interventies zijn volledig conform de door het ANB uitgereikte vergunning voor afwijkingen die ook zijn opgenomen in het Soortenbesluit. Het gaat over het wegnemen van nesten in aanbouw en het onvruchtbaar maken van eieren bij meeuwen die zware overlast veroorzaken. Deze interventies hebben geen belangrijke impact op de populatie van de kleine mantelmeeuw en zouden ook voor zo'n meeuweninterventieteam kunnen worden ondernomen zonder dat de kwestie van de alternatieve broedlocatie is opgelost.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, als dat meeuweninterventieteam er komt, dan is dat dus conform de lijnen die u voor ogen hebt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een mogelijke remediëring van de verkeersbelasting met betrekking tot de milieu-impact – 794 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Tijdens de vorige legislatuur heeft het Vlaams Parlement de belasting op de inverkeerstelling (BIV) vergroend. U was daar toen ook als minister bij betrokken.

In het besef dat de euronorm gebaseerd was op theoretische uitstoot, in laboratoriumomstandigheden, en afweek van de werkelijke uitstoot, in het verkeer, besloot het parlement toen om de weging van de vervuilende stoffen aan te passen om zo meer rekening te houden met de werkelijke milieu-impact.

De BIV is echter een eenmalige belasting. Intussen vergroende de regering ook de jaarlijkse verkeersbelasting, wat natuurlijk nog meer impact heeft dan de eenmalige BIV. Blijkbaar werd daar echter onvoldoende rekening gehouden met de werkelijke milieu-impact, waar we wel rekening mee hielden bij de vergroening van de BIV. Daardoor betaalt bijvoorbeeld een full hybrid – gemengd systeem van benzine en elektriciteit – een hogere verkeersbelasting dan een zuivere benzineversie. Nochtans is de milieu-impact van deze full hybrid kleiner.

Er zijn verschillende merken op de markt, uiteraard met verschillende modellen. Een aantal leden van de commissie hebben daar vanmorgen op het autosalon kennis mee kunnen maken. Toyota geeft het voorbeeld van het model Yaris, dat in de fullhybridversie (motor van 1,5 liter, 8 fiscale pk) minder fijnstof, minder CO₂ en minder dan de helft NO_x uitstoot dan de benzineversie (motor van 1 liter, 6 fiscale pk), maar een verkeersbelasting betaalt van 166 euro tegenover 110 euro voor de benzineversie. Beide auto's hebben euronorm 6, maar de ecoscore van de hybride versie is hoger dan die van de benzineversie: 80 tegenover 75.

Het probleem blijkt hier de cilinderinhoud te zijn. De cilinderinhoud van de hybride is inderdaad groter, waardoor hij een hogere fiscale pk heeft: 8 tegenover 6 voor de benzine. In dit geval heeft een grotere cilinderinhoud echter niet noodzakelijk een negatievere impact op het milieu.

Voor het model Auris van Toyota geldt eenzelfde vaststelling, alsook uiteraard voor andere merken met een vergelijkbaar aanbod. We zien dat dat aanbod inderdaad steeds groter wordt. We zagen vanochtend dat Mercedes, Hyundai en Renault al een behoorlijk aanbod van door alternatieve energie aangedreven voertuigen hebben.

Minister, ik heb hierbij volgende vragen. Nam u al kennis van de vaststelling dat full-hybrideauto's een lagere milieu-impact hebben maar een hogere verkeersbelasting betalen dan vergelijkbare benzineauto's? Bent u het eens met deze vaststelling? Zo ja, hebt u plannen om, in overleg met uw collega Tommelein, de verkeersbelasting bij te sturen? Zo ja, hoe kunt u dat doen en hoe kunnen we u daarbij helpen?

Acht u het nuttig om in de toekomst niet langer de euronorm en/of de fiscale pk's als referentiekader te gebruiken, maar de ecoscore? Dat is een Vlaams product, en ik weet dat daar ook wel iets over te zeggen valt. De ecoscore is niet alleenzijdig makend

en fijnstof weegt er misschien niet genoeg in door. Maar denkt u dat het nuttig is de ecoscore als referentiekader te gebruiken en, zo ja, hoe kunnen we de ecoscore een betere 'status' geven dan vandaag het geval is?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, het voorbeeld dat u aanhaalt, is me bekend. Het automerk dat er de aandacht op vestigt, is ook bij mij langsgekomen, op het kabinet van de minister-president en op dat van viceminister-president Tommelein, en ik denk dat het ook met verschillende parlementsleden contacten heeft gehad.

Over de manier waarop de vergroening van zowel de belasting op de inverkeerstelling als de verkeersbelasting is uitgewerkt, bestaat eensgezindheid tussen de regeringspartijen. Er werd rekening gehouden met de CO₂-uitstoot, maar ook met de euronorm en het soort brandstof van het voertuig. Er zijn onbeperkt in de tijd vrijstellingen toegekend voor voertuigen die uitsluitend door een elektrische motor worden aangedreven. Daarnaast zijn er ook tijdelijke vrijstellingen voor voertuigen die worden aangedreven door een elektrische en een verbrandingsmotor, op voorwaarde dat deze voertuigen een maximale CO₂-uitstoot hebben van 50 gram per kilometer. Aan deze vereiste kunnen fullhybridevoertuigen echter niet voldoen. Ik wil daarover heel duidelijk zijn. Een versoepeling van deze voorwaarde is niet aan de orde en zou trouwens lijnrecht ingaan tegen het engagement van deze Vlaamse Regering om iets aan de klimaatverandering te doen.

Ik waardeer uiteraard de initiatieven van alle automerken om het thema van de luchtkwaliteit en de klimaatverandering op de agenda te plaatsen. De onderliggende oorzaak van deze problematiek houdt echter vaak verband met de fiscale pk van de fullhybridevoertuigen. Het klopt dat de fullhybridevoertuigen met een hogere fiscale pk dan hun benzineversie meer verkeersbelasting betalen. Bij de berekening van de jaarlijkse verkeersbelasting worden er ecoboni en ecomali, verhogingen of verlagingen van het tarief op basis van de milieuparameters, toegepast op de sokkel van de fiscale pk. Daardoor geldt er wel degelijk een korting voor de fullhybridevoertuigen, maar door de hogere fiscale pk, die nog steeds de basis vormt voor de berekening van de belasting, ligt het basisbedrag van dat type voertuigen hoger. Het werken met de sokkel van de fiscale pk komt tegemoet aan de wens om de vergroening ook op een sociaal verantwoorde manier in te voeren. De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement hebben dat ook zo goedgekeurd, en ik heb op het ogenblik geen plannen om dat te wijzigen.

De euronorm, die de emissies van de individuele luchtpolluenten vat, geeft geen totaalbeeld van hoe milieuvriendelijk een wagen is, omdat de CO₂-uitstoot niet in rekening wordt genomen. De ecoscore houdt rekening met zowel de emissies, maar ook met de individuele luchtpolluenten en de CO₂-uitstoot van een voertuig. Ook de parameter geluid wordt meegenomen. Dat geeft dan ook een totaalbeeld van hoe milieuvriendelijk een voertuig is.

Zoals ik daarnet al zei, worden bij de berekening van de jaarlijkse verkeersbelasting zowel de euronorm als de CO₂-uitstoot in rekening gebracht. Het hanteren van de ecoscore voor berekening van de belasting op de inverkeerstelling en de jaarlijkse verkeersbelasting is overwogen. Er werd beslist niet de ecoscore, maar wel de euronorm en de CO₂-uitstoot te hanteren, omdat deze parameters beter ingeburgerd en ook beter bekend zijn.

Ik hoop dat een volgende stap in de verkeersfiscaliteit niet inhoudt dat we moeten overwegen om al dan niet ecoscores als referentiekader te hanteren, maar dat we deze belasting meteen inruilen voor een kilometerheffing die ook rekening houdt met de uitstoot en de vergroening van de wagens. Als medeondertekenaar van de klimaatresolutie van het Vlaams Parlement, mijnheer Vandaele, zult u het

daar ongetwijfeld mee eens zijn. We hebben dat weloverwogen aangepast, en de volgende stap is nu werk maken van de kilometerheffing.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik begrijp dat u op de hoogte bent van het probleem dat een minder vervuilende wagen in dit geval een hogere belasting betaalt dan een meer vervuilende wagen. U zegt: we houden het zoals het is omdat het destijds zo is afgesproken tussen de verschillende partijen. Dat is natuurlijk ook zo, maar misschien is er een voortschrijdend inzicht. Als een bepaalde regeling in werking treedt en men ziet hoe het op het terrein wordt geïmplementeerd en welke de consequenties zijn, kan men zich afvragen of dit wel de bedoeling was.

U zegt ook dat de fiscale pk's belangrijk blijven. Ik weet niet of we die in dit geval nog zo zwaar zouden mogen laten doorwegen.

Het volgende heb ik niet zo goed begrepen. U zegt dat de ecoscore geen rekening houdt met CO₂. Ik dacht net dat CO₂ voor 50 procent de ecoscore bepaalt, NO_x en fijnstof elk voor 20 procent en geluid voor 10 procent. In mijn analyse zou de CO₂ eigenlijk te zwaar doorwegen in de ecoscore volgens sommige milieudeskundigen.

Ik ben het met u eens dat de kilometerheffing een serieuze stap zou zijn, maar dan moet je ook bepalen welke wagen meer of minder vervuult. Als je het tarief wilt differentiëren aan de hand van het vervuilende aspect van de auto, dan moet er een basis zijn. Dan komen we weer in een discussie terecht. Nemen we de euronorm, waarvan we allemaal weten dat die niet perfect is en moet worden bijgestuurd, of nemen we de ecoscore, die ook niet perfect is, maar die toch aanmerkelijk beter is dan de euronorm?

Minister, ik ga ervan uit dat deze discussie niet is afgerond. Het is ook vrij technisch. In de toekomst komen we hierop zeker terug.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Ik ben blij met het pleidooi van de heer Vandaele omdat het exact hetzelfde is als wat ik enkele jaren geleden zei. Ik heb toen ook het gebruik van de ecoscore verdedigd. (*Opmerkingen van Wilfried Vandaele*)

Collega Vandaele, ik heb al een paar keer gemerkt dat we het opvallend eens zijn, maar bij u is het toch voortschrijdend inzicht. Dit is maar een grapje. Het is gewoon een vaststelling. Collega Vandaele schuift op in mijn richting.

Het is duidelijk dat de ecoscore een aantal voordelen biedt. De score is inderdaad verre van perfect maar houdt ook rekening met de geluidshinder. Denk ook aan de 'wells-to-wheels emissions', die de auto niet enkel beschouwt als een bron van CO₂ tijdens het rijden maar ook tijdens de productie. Men houdt rekening met de volledige levenscyclusanalyse.

Ik heb eigenlijk nooit goed begrepen waarom de ecoscore niet werd behouden. Het is een beproefde Vlaamse methodologie. Wat is er mis mee? Minister ik hoor u verklaren dat het een kwestie van inburgering is. Dat begrijp ik helemaal niet. Als men de ecoscore zou plaatsen naast de ingewikkelde formule die we telkens hebben goedgekeurd voor BIV en verkeersbelasting, dan denk ik dat de ecoscore – ook al zitten er hier ook ingewikkelde berekeningen achter – toch veel toegankelijker kan zijn dan de formule die de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd. In alle eerlijkheid, ik hoop dat het pleidooi van collega Vandaele wordt gevolgd de komende maanden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Vandaele, u hebt mij waarschijnlijk verkeerd begrepen. Ik heb heel uitdrukkelijk gezegd dat bij de euronorm de CO₂-uitstoot niet in rekening wordt gebracht. Ik heb niet gesproken over de ecoscore. Ik heb nadien gezegd dat bij de ecoscore al die parameters wel mee in rekening worden gebracht.

Waarom is er gekozen voor de euronorm in combinatie met de CO₂-uitstoot? Voor de ecoscore is er geen decretale basis en voor de euronorm is er wel een basis om op verder te werken.

Collega Vandaele, waarom is de fiscale pk ook meegenomen? Dat is heel bewust gedaan door de regering en bevestigd door het parlement. Het is om ook de sociale aspecten en de sociale factor mee te nemen in de hervorming. Als je de fiscale pk volledig uitschakelt, dan komt men soms tot een heel onrechtvaardige en asociale verkeersbelasting en dat kan de bedoeling niet zijn. Daarom is er een evenwicht gevonden tussen aan de ene kant de fiscale pk in rekening brengen en aan de andere kant de euronorm in combinatie met de uitstoot. Deze beslissing hebben we overwogen genomen. We zien ook de resultaten op het terrein. Het is belangrijk om dat hier te herhalen. Er is inderdaad een verschuiving bij de inschrijving van voertuigen. We moeten niet op basis van dat ene voorbeeld beslissen dat de vergroening niet werkt. Iedereen is het erover eens dat de vergroening ook een effect heeft op het terrein.

Het is waar dat het een ingewikkelde formule is. Dat komt door al die verschillende parameters die we hebben ingevoerd. We zijn niet over één nacht ijs gegaan. Het is ook zeer goed overlegd met het parlement. Er zijn hoorzittingen geweest. Er zijn verfijningen gebeurd. Het is een mooi samenspel geweest tussen wat in de regering is beslist en in het parlement. Het begint nu ook ingeburgerd te raken. Ik gruwel van de idee dat we dit helemaal moeten omturnen naar iets heel nieuws. Ik voel meer om op lange termijn te kiezen voor de kilometerheffing, waarvoor trouwens binnen de regering en in de politiek meer en meer een draagvlak groeit. Het is mijn persoonlijke overtuiging dat we daaraan moeten werken in plaats van het hele systeem weer eens overhoop te gooien.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, we hebben zeker niet gezegd dat het systeem niet werkt. We weten allemaal dat de vergroening een goede zaak is. We hebben er ook allemaal voor gepleit en voor gewerkt. We zien ook de gevolgen. Een vijfde van de wagens die worden verkocht, zijn nog dieselwagens. Dat is een resultaat dat kan tellen.

U zegt dat de pk wordt meegenomen uit sociale overwegingen. Misschien kon dat ook op een andere manier worden opgelost, achteraf bekeken, bijvoorbeeld via overgangsmaatregelen. Voor mensen die zich niet kunnen permitteren om meteen een nieuwe auto te kopen, kan misschien via overgangsmaatregelen een oplossing worden gevonden.

U blijft pleiten voor een kilometerheffing. Ik blijf u daar zeker in steunen. Dit is heel belangrijk. De N-VA is van meet af aan voorstander – al van toen andere partijen dat niet waren – om naast een kilometerheffing voor vrachtwagens, er ook een te hebben voor personenwagens, met differentiatie naar milieuvriendelijkheid, tijd, enzovoort. Maar nogmaals, als men zover komt dat men met een kilometerheffing gaat werken, zou het me niet verbazen dat ook de andere discussie de kop opsteekt. Welke basis gebruik je daar dan voor? Welke weging ga je dan geven aan de verschillende pollutanten? Dan kom je misschien heel dicht bij een discussie tussen de euronorm en de ecoscore.

U zegt dat de ecoscore geen status heeft. Daarover ging natuurlijk mijn laatste vraag: is het zinvol dat we die wel een status geven? We zouden dat misschien

zelfs kunnen, misschien zelfs vanuit het parlement, als de ecoscore echt wel wetenschappelijk onderbouwd is – dat moeten we dan nog nader bekijken, want ik heb zelf net enkele opmerkingen gegeven over de ecoscore. Ik kan me voorstellen dat als een groep wetenschappers zou zeggen dat dit een betere weging, een betere grond is dan de euronorm, dat we misschien toch via een of ander wetgevend initiatief daar een status aan geven. Een alternatief is natuurlijk nog altijd dat men de euronorm gaat verfijnen. Daar zie ik ook nog niet meteen vooruitgang.

De voorzitter: De evolutie in de techniek zal er inderdaad voor zorgen dat we hier de verdere opvolging van dit thema zullen doen.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de vorming van een omgevingsdepartement – 751 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Mijn vraag om uitleg is eigenlijk een beetje achterhaald, want er is ondertussen een ontwerpbesluit op de Vlaamse Regering gebracht, net voor Kerstmis, dat erin voorziet dat de administratie Leefmilieu in de administratie Ruimtelijke Ordening wordt geïntegreerd. Ik zal u dus mijn inleiding besparen en meteen tot de vragen overgaan.

Welke stappen hebben daartoe geleid? Op welke momenten zijn de werkgroepen samengekomen, en vooral, wat zijn de conclusies daarvan? Op welke termijn komt het nieuwe besluit op de Vlaamse Regering? Is de datum van begin april voor een echt geïntegreerd departement effectief haalbaar?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We hebben op 23 december als Vlaamse Regering onze principiële goedkeuring gehecht aan het voorontwerp van besluit tot wijziging van de besluiten wat betreft de oprichting van het beleidsdomein Omgeving. Dat zorgt voor de omzetting van wat de beleidsbrief vooropstelde. Het departement Ruimte wijzigt van naam en wordt het Departement Omgeving. De taken van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie worden opgenomen door het omgedoopte Departement Omgeving. De zes bestaande beleidsvelden van Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) en Leefmilieu, Natuur en Energie (LNO) blijven behouden, en ook de bestaande agentschappen met hun opdrachten blijven behouden.

Door het voorontwerp van besluit ontstaat er dus een Vlaams Ministerie van Omgeving, dat bestaat uit het gelijknamige departement en vijf agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en vijf agentschappen met rechtspersoonlijkheid. Het besluit ligt voor advies bij de Raad van State. De inwerkingtreding is bepaald op 1 april. De overdracht van het personeel, die voortvloeit uit die oprichting, zal het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk besluit van de Vlaamse Regering.

In uitvoering van mijn opdracht werken de leidende ambtenaren een projectstructuur uit voor de voorbereiding van de operationele werking van dat departement. Dat is goedgekeurd op de eerste bijeenkomst van de taskforce in juli 2016. Het bestaat uit een coördinatieteam, negen werkgroepen samengesteld uit duotrekkers, één van elk departement. Het betreft een werkgroep regelgeving, algemeen ondersteunende processen, human resources, organisatieontwikkeling, logistiek en

huisvesting, financiën en begroting, ICT en informatiebeheer, communicatie en milieumanagement. Er is een projectplan opgemaakt om de operationele werking van het Departement Omgeving voor te bereiden tegen 1 april 2017.

De ambtelijke taskforce heeft plaatsgevonden op 12 juli, 6 oktober, 14 november en 23 december. Het coördinatieteam en de trekkers hebben overlegd op 5 juli, 13 september, 9 november en 23 december. Zij bepalen zelfstandig hun vergaderritme en werkwijze, naargelang de nood op het terrein. Dat wordt opgevolgd door het coördinatieteam.

In aanloop van de oprichting zal de secretaris-generaal van het omgevingsdepartement het departement verder vorm geven. Als leidend ambtenaar is dat zijn opdracht en verantwoordelijkheid. De politiek komt daar dus niet tussenbeide.

Ik heb al aangegeven dat 1 april van dit jaar de startdatum is. De Vlaamse Regering is bevoegd om deze wijziging door te voeren. Er is geen decretale ingreep nodig voor het integreren van deze diensten.

De inkanteling vereist wel een decreetswijziging, meer bepaald om op decretaal niveau te voorzien in een aantal naamswijzigingen. In een aantal sectorale decreten komen bijvoorbeeld de huidige benamingen van de beleidsdomeinen voor. Dat zal moeten worden veranderd. In plaats van Leefmilieu, Natuur en Energie zal dat telkens Omgeving moeten worden. Daar zullen we dus moeten zorgen voor een aanpassing. Die aanpassing kan ten vroegste gebeuren nadat het besluit waarnaar u daarnet verwees, definitief is. Pas op dat moment is er sprake van een omgevingsadministratie. Op de dag dat de Vlaamse Regering dit ontwerp goedkeurt, zal dus direct een voorontwerp van decreet geagendeerd worden om de nodige naamswijziging in de sectordecreten door te voeren.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Mooi zo: ruimte als integrerende factor. Een nieuw departement Omgeving is nodig in het kader van de instrumenten die worden hervormd, de omgevingsvergunning die eraan komt, integratie, milieueffectenrapport en het ruimtelijk uitvoeringsplan. Ik kijk uit naar begin april: de start van het nieuwe departement.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Ik dank de minister voor haar antwoord. We weten nu dat in april 2017 het departement definitief naar Omgeving zal worden omgebouwd. Ik neem aan dat de inkanteling een aantal efficiëntiewinsten en rationalisatie met zich meebrengt. Het is belangrijk om dat verder te monitoren. Kunt u daar eventueel iets bijkomend over vertellen? Welke efficiëntiewinsten ziet u effectief voor ogen? Hoe gaat u dat monitoren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Uiteraard zullen we dat goed monitoren. Dat is ook logisch. Dat gebeurt trouwens algemeen, nu ook voor elk departement, zodat de personeelsbezetting maar ook de geboekte efficiëntiewinsten goed worden bijgehouden. U weet dat er heel strikte opdrachten zijn om het personeelsbeleid binnen de perken te houden en zelfs af te bouwen binnen de Vlaamse overheid. Het is nu te vroeg om heel concreet een antwoord te geven op uw vraag omdat alle werkgroepen bezig zijn. De interne structuur van dat departement behoort tot de bevoegdheid van de secretaris-generaal. Daarvoor zijn de werkgroepen opgericht. We zullen dat uiteraard goed opvolgen.

Hou wel in het achterhoofd en onderschat niet dat er voor Leefmilieu heel veel bijkomende nieuwe taken bijna maandelijks op ons afkomen door nieuwe Europese

regelgeving. Ik denk bijvoorbeeld aan de REACH-richtlijn, waarvoor bijkomende inspecties moeten gebeuren. Dat zorgt ervoor dat er bijkomende taken zijn. Dan kunnen we de efficiëntiewinsten soms aanwenden om die nieuwe taken op te vangen, maar ik wil daar niet op vooruitlopen. We zullen dat monitoren en we zullen te gepasten tijde, als de cijfers beschikbaar zijn, ze met jullie delen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het inrichten van plaatsen op het openbaar domein voor het uitstrooien of begraven van as – 771 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Het inrichten of de mogelijkheden tot het creëren van natuurbegraafplaatsen is in deze commissie maar ook in de commissie Binnenlands Bestuur al meermaals ter sprake gekomen. Ook u hebt al meermaals aangegeven dat u positief staat tegenover het mogelijk maken van natuurbegraafplaatsen om tegemoet te komen aan de wens van veel mensen om in een meer natuurlijk kader te kunnen worden uitgestrooid of in een composteerbare urne te kunnen worden begraven. U hebt me trouwens ooit geantwoord dat u ervan op de hoogte was dat boswachters al sowieso regelmatig vaststellen dat in bossen en natuurgebieden dergelijke asverstrooiingen gebeuren.

Ondertussen hebben we samen met een aantal collega's in dit parlement een voorstel van decreet ingediend dat unaniem is goedgekeurd in oktober laatstleden en dat het oprichten van ecologische urnenvelden en natuurbegraafplaatsen voor het uitstrooien van as mogelijk heeft gemaakt. Het voorstel speelt in op de stijgende vraag naar een meer persoonlijke invulling van de laatste rustplaats en de evolutie naar het steeds meer op zoek gaan naar natuurvriendelijkere alternatieven daarvoor. We hebben in het voorstel voorzien dat gemeenten zelf op het grondgebied van de gemeente kunnen aanduiden waar op openbaar domein, op andere plaatsen dan de bestaande begraafplaats, assen mogen worden uitgestrooid en/of composteerbare urnen mogen worden begraven.

Ik zie op het terrein dat al heel wat besturen denkwerk in dat verband verrichten en initiatieven nemen. De vraag rijst naar de al dan niet noodzaak van een advies van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). Binnen het agentschap zou een werkgroep actief zijn voor een interne inhoudelijke afstemming met betrekking tot natuurbegraafplaatsen.

Minister, ik heb hierover volgende vragen. Wat is de finaliteit van de werkgroep binnen het Agentschap voor Natuur en Bos aangaande natuurbegraafplaatsen? Wat is de stand van zaken met betrekking tot hun werkzaamheden? In hoeverre zijn lokale besturen afhankelijk van een advies van het ANB voor het bestemmen van een zone op het openbaar domein – ander dan de gewone begraafplaats – voor het uitstrooien van assen of het begraven van biologisch afbreekbare urnen? Wanneer en om welke reden precies moet al dan niet een advies worden gevraagd?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Er is een intern kennisnetwerk. De bedoeling is om inhoudelijke expertise te leveren aan de testcase die we hebben opgezet te Rekem, maar ook om die opgebouwde expertise ruim te verspreiden en toegankelijk te maken voor de medewerkers van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) zelf, maar ook ten behoeve van derden. Dan denken we bijvoorbeeld aan de lokale

besturen. Deze expertise zou kunnen uitmonden in de vorm van een richtlijn of richtinggevend kader, maar over de precieze vorm kan ik op dit moment nog niet echt uitsluitend geven. Dit interne kennisnetwerk kwam reeds een eerste keer samen omtrent de ruimtelijke visie die wordt opgebouwd rond de testcase.

In publieke bossen is geen advies van het ANB vereist, maar wel een globale machtiging van het ANB voor zowel het begraven van biologisch afbreekbare asurnen als voor het verlaten van de paden. Dergelijke machtiging is niet nodig indien het begraven van asurnen en het verlaten van de paden mee werden opgenomen in een door het ANB goedgekeurd beheerplan met toegankelijkheidsregeling. Als er dus een algemeen beheerplan is, en die mogelijkheid staat er al in, is er geen afzonderlijke machtiging nodig. Als daar niet in voorzien is, dan moet er wel een afzonderlijke machtiging worden aangevraagd.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Dat er inhoudelijke expertise wordt opgebouwd via het kennisnetwerk, die dan wordt verspreid, onder meer naar de lokale besturen, maar mogelijk ook naar andere betrokkenen, is natuurlijk goed. Ook dat er een richtlijn zou komen, is goed.

Wat de machtiging betreft, ben ik een beetje bezorgd. Het gaat over iets nieuws waarin we voorzien via een voorstel van decreet. Ik hoop dat de inhoud daarvan niet wordt vertraagd door de noodzaak van een machtiging. Ik wil u vragen rekening te houden met die bezorgdheid.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Schryvers, ik begrijp uw opmerking, maar ik sta ook positief ten aanzien van deze vorm van begraven. Om die reden hebben wij heel wat initiatieven genomen. Het kan niet de bedoeling zijn dat die machtiging zal zorgen voor het vertragen of het ondermijnen van het initiatief dat hier is genomen. Het initiatief is gegroeid vanuit het ANB, zij staan daar ook achter. Ik zal die boodschap nog eens overmaken.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de definitie van een wooneenheid in het licht van de aanrekening van het vast recht voor de waterfactuur
– 795 (2016-2017)**

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, mijn vraag is een vervolgvraag die is gebaseerd op twee schriftelijke vragen. Daarin vroeg ik u hoeveel wooneenheden werden gefactureerd. Ik kreeg tweemaal het antwoord dat die cijfers niet beschikbaar zijn. Dat is bizar omdat de definitie van een wooneenheid is bepaald in het algemeen waterverkoopreglement. Het is ook een kost die effectief op de factuur staat geregistreerd.

Er is één jaar verstreken sinds de nieuwe waterfactuur wordt toegepast. Heel wat entiteiten hebben op basis van de definitie wooneenheid een kost van 106 euro gefactureerd gekregen, meestal ook zonder korting, omdat er geen gedomicilieerden ter plekke zijn. Wanneer die kost wel wordt gefactureerd aan de klant, lijkt het me logisch dat die cijfers ook beschikbaar zijn. Zo niet, is er iets mis met het registratiesysteem van de watermaatschappijen.

Nadat ik de vraag tweemaal schriftelijk had gesteld, stel ik ze nogmaals via deze weg.

Klopt het effectief dat er geen gegevens beschikbaar zijn van het aantal geregistreerde studentenkamers dat voldoet aan de definitie wooneenheid waarvoor er een vastrecht wordt aangerekend?

Indien de gegevens toch beschikbaar zijn, kunt u ze dan bezorgen via mail? Indien ze echt niet beschikbaar zijn, wil ik u vragen om de opdracht te geven aan de drinkwatermaatschappijen om deze gegevens beschikbaar te maken. Wanneer de cijfers op een factuur staan, moeten ze ook in de computer zitten en moeten ze daar ook uit kunnen worden gehaald.

Wanneer u een evaluatie doorvoert van de nieuwe waterfactuur, bent u dan ook bereid om de definitie van wooneenheid te herbekijken? Tot op vandaag bestaat er op het terrein immers nog altijd veel discussie op basis van de interpretatie van die definitie. Wanneer we mensen willen aansporen om rationeel om te springen met drinkwater, kan het niet dat mensen in een studentenkamer tot vijfmaal meer betalen voor een forfaitaire kost in plaats van hun effectieve waterverbruik.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Beenders, ik heb u al meermaals geantwoord – ook op schriftelijke vragen – dat wij absoluut wel cijfers hebben over wooneenheden. Wij maken echter geen onderscheid – de drinkwatermaatschappijen kunnen dat volgens mij ook niet – tussen een wooneenheid waar een student woont en een wooneenheid waar iemand anders woont. Dat onderscheid is er niet, en die cijfers zijn niet bekend.

Ik heb in het antwoord op een eerdere vraag al gezegd dat er voor echte studentenkoten geen problemen zijn. Zij vallen niet onder die wooneenheid en daar telt dat vastrecht dan ook niet. Wanneer het gaat over een echte wooneenheid, een appartement of een studio waar tegenwoordig ook studenten wonen, dan wordt er geen onderscheid gemaakt tussen een student of iemand anders die daar woont. Die gegevens hebben wij niet. Die gegevens ophalen zou een gigantisch werk zijn met gigantisch veel opvolgingskosten die dan moeten worden doorgerekend aan de klant, en daar bent u toch absoluut geen voorstander van. Hoe meer verplichtingen worden opgelegd aan de drinkwatermaatschappijen, hoe hoger de waterfactuur.

Ik zal daar dan ook niet op ingaan om ervoor te zorgen dat de waterfactuur niet duurder wordt. De huidige regelgeving is helder, eenvoudig en niet-discriminerend.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp-a): Dat is een heel gemakkelijk antwoord om vooral niet te moeten antwoorden. U kunt die cijfers heel gemakkelijk krijgen. Voor een studentenkamer wordt geen korting toegepast, want er is niemand gedomicilieerd. U moet gewoon aan de watermaatschappij de cijfers opvragen van de gefactureerde wooneenheden waar geen korting is toegepast. De discussie die we hierover hebben gevoerd, is heel duidelijk: er wordt te gemakkelijk gebruikgemaakt van de definitie wooneenheid om een vast recht te laten betalen. Ik zou graag een overzicht willen van het aantal wooneenheden waar een vast recht moet worden betaald en waar er niemand gedomicilieerd is. Dat komt eigenlijk min of meer op hetzelfde neer. Het is echt niet moeilijk voor een watermaatschappij om dat overzicht te geven aangezien ze ook de overzichten kan geven van de wooneenheden waar meer dan één persoon is gedomicilieerd. Wanneer u de cijfers zou opvragen van wooneenheden waar niemand is gedomicilieerd, zouden we al een hele stap verder staan.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Dit onderwerp is hier al meermaals aan bod gekomen, ook in schriftelijke vragen. Er is voldoende gegevensuitwisseling tussen de drinkwatermaatschappijen en het kadaster. Men weet ook welke gebouwen meerdere wooneenheden hebben. Ik zie dan ook geen reden om die definitie van wooneenheid aan te passen. Die definitie is duidelijk: een doorsneekot valt daar niet onder. Studentenstudio's vallen daar wel onder, en dat is logisch. Zij zijn uit een wooneenheid gegroeid. Het gaat om het oneigenlijk gebruik van een appartement dat wordt ingericht als studio of studentenkot. Wanneer iemand zich een appartement kan permitteren, dan kan het toch geen probleem zijn om dat vast recht voor de waterfactuur te betalen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Beenders, u zegt dat we de cijfers moeten opvragen van wooneenheden waar niemand gedomicilieerd is, maar dan krijgt u evengoed de tweede verblijven waar niemand gedomicilieerd is en die ook een wooneenheid zijn. Uw redenering klopt dus niet. Ik ben ook niet bereid om daarop in te gaan omdat ik het voordeel daar niet van zie. We hebben een weloverwogen keuze gemaakt om een onderscheid te maken tussen studentenkoten, waar dat vast recht niet geldt, en wooneenheden, waar dat recht wel geldt.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, ik ben het niet eens met uw redenering alsof een student die een vast recht betaalt, sowieso in een appartement woont. Ik zou willen dat het zo was, want dan werd de definitie op het terrein juist geïnterpreteerd. Het is net omdat er op het terrein heel snel wordt geïnterpreteerd dat het een wooneenheid is, dat er een vast recht moet worden betaald. Zolang er niet wordt geluisterd naar de klachten die op het terrein worden geformuleerd en zolang er geen aanpassing komt van de definitie waardoor studenten op een redelijke manier betalen voor hun waterfactuur, zal ik mijn opmerking herhalen.

Wat uw opmerking over de tweede verblijven betreft, kan perfect via een andere methode worden gefilterd wat wel en wat niet een tweede verblijf is. Wanneer we een overzicht zouden kunnen krijgen van het aantal wooneenheden waar er geen gedomicilieerden zijn, zouden we al een hele stap verder zijn. Vandaag hebben we niets. Hoe kunnen we dan de definitie van wooneenheid evalueren?

De afgelopen maand zijn de afrekeningen verstuurd. Er zijn ongelooflijk veel klachten over de rekeningen. Voor sommige studentenkoten moet plots 10.000 euro worden bijbetaald. Zij krijgen geen antwoord van hun watermaatschappij en komen dan bij mij terecht omdat ik deze problematiek opvolg. En ik krijg hier dan te horen dat er niets aan de hand is en dat alles heel duidelijk is. Er is een groot probleem met wat er achter bureaus wordt beslist en wat er op het terrein gebeurt. Ik betreur dat en zal blijven streven voor een eerlijke samenstelling van de waterfactuur.

Ik neem akte van het feit dat we de cijfers niet krijgen. Ik zal zien hoe we hier op een andere manier mee kunnen doorgaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bruno Tobback aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de moeilijkheden bij de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning – 803 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Ook mijn vraag is net als de vorige een voorbeeld van het verschil tussen de realiteit op het terrein en de realiteit achter het bureau. Iedereen is voorstander van het systeem van de omgevingsvergunning, die trouwens dateert uit de nog altijd onvolprezen vorige legislatuur toen er nog goede beslissingen werden genomen en toen sommige partijen zich nog wat redelijker opstelden.

Die vergunning moet in werking treden op 23 februari, maar sinds 2014 lopen in een aantal steden proefprojecten. De uitrol daarvan zou sinds begin dit jaar bezig moeten zijn. Iedereen verwacht dat 23 februari de dag van de big bang wordt, dat de bal dan aan het rollen zal gaan en dat die aanzienlijke administratieve vereenvoudiging er zal komen, zowel voor de aanvragers als voor de behandelende overheden.

De laatste tijd hoor ik nogal wat verontruste geluiden van gemeente- en provinciebesturen dat de zaak toch niet zo vlot loopt als was aangekondigd. De minister-president heeft het nog altijd over 23 februari, alsook de website van het omgevingsloket. Maar aan de andere kant circuleren er nota's, onder andere bij de provincie, waarin men aan scenario's werkt om de invoering over een wat langere periode te spreiden. Blijkbaar zou de nodige infrastructuur niet beschikbaar zijn en zouden de ICT-systemen onvoldoende werken. Een aantal gemeenten zouden niet vertrouwd zijn met het instrument, wat wel bizar is aangezien het al drie jaar in de pijnlijkt zit. Dit zorgt op het terrein voor ongerustheid, vandaar een aantal vragen.

Bestaat nog altijd de mogelijkheid dat alles in orde komt op 23 februari en dat alle vergunningen op alle niveaus in dit systeem zullen worden ingevoerd en behandeld, zoals nog altijd voorzien en aangekondigd is? Is er nog overleg over het operationaliseren met organisaties zoals de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en andere? Wanneer die nota bestaat en circuleert, dan neem ik aan dat die er niet is gekomen omdat alles van een leien dakje loopt. Zijn er problemen? Zo ja, welke? Is het mogelijk dat er nog decretale wijzigingen nodig zijn?

Hoeveel bedraagt de kostprijs tot nu toe voor het ontwerpen van het digitale platform en de ICT-infrastructuur? Hoeveel bedragen de investeringen die daarin zijn gedaan? Wat is de verdeling daarvan tussen de gemeenten, de provincies en het Vlaamse Gewest? Een van de klachten die ik hoor van nogal wat gemeenten, is dat zij deze omgevingsvergunning en de digitale verwerking zullen moeten doorvoeren en dat zij zullen moeten opdraaien voor een groot deel van de ICT-kosten. Het gaat dan van het inscannen van nog altijd op papier ingediende kleinere bouwvergunningen tot het voorzien in de infrastructuur die nodig is om bijvoorbeeld grotere documenten, grotere vergunningsaanvragen en grotere plannen op een praktische manier te kunnen bekijken en behandelen op het kantoor van de dienst Ruimtelijke Ordening van die gemeenten. Een van de klachten is dus dat alle kosten op hun nek terechtkomen terwijl zij eigenlijk geen vragende partij waren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik heb de vragen vandaag al uitvoerig in de krant kunnen lezen, maar ik dank u, mijnheer Tobback, dat u nog eens herhaalt hoe goed en belangrijk de omgevingsvergunning is en hoe ze inderdaad zorgt voor een belangrijke vermindering van de administratieve lasten en een snellere afwikkeling van een aanvraag. Dat is tegelijkertijd ook een grote hervorming.

De aanvraag van de omgevingsvergunning verloopt digitaal, via het omgevingsloket. Die digitalisering is belangrijk om onze doelstelling te bereiken. Bij het goedkeuren van de omgevingsvergunning hebben we een overgangperiode ingelast, omdat het om een heel grondige wijziging gaat die inzake digitalisering ook grondige wijzigingen meebrengt.

Het afgelopen jaar hebben de betrokken diensten en de IT-dienstenleverancier, die dat allemaal moesten uitrollen, heel wat stappen gezet. Het netwerk van de

digitale bouwaanvraag – de DBA – is uitgebouwd, en op minder dan een jaar tijd zijn we van 50 naar 308 gemeenten gegaan die de DBA toepassen. We hebben het er in de commissie al vaak over gehad. Tegelijk met de installatie, de vorming en het testen van de DBA heeft ook de Vlaamse IT-dienstenleverancier de technische architectuur volledig herwerkt naar de omgevingsvergunning. Er waren dus eigenlijk twee sporen: overal de DBA invoeren en de technische architectuur voor de omgevingsvergunning afwerken.

Via maandelijks overleg met de IT-dienstenleveranciers van de lokale besturen is zo systematisch de volledige set van webservers uitgerold. Die moeten ervoor zorgen dat alle diensten met elkaar kunnen communiceren. Daarnaast werd het digitale omgevingsvergunningenregister uitgebouwd, en in afwachting daarvan worden uiteraard ook de beslissingen inzake de analoge, reguliere stedenbouwkundige vergunningen digitaal gecommuniceerd tussen de lokale besturen en de Vlaamse overheid.

We hebben heel veel overleg gehad, ook met het veld zelf, onder andere met de lokale besturen, en daarbij hebben we kunnen vaststellen dat niet alle besturen zich klaar voelen om op 23 februari de vergunningsaanvragen digitaal te behandelen. Daarom ben ik van plan om vrijdag aan de Vlaamse Regering voor te stellen de digitale omgevingsvergunning getrapt in te voeren. De vraag komt dus vanuit het veld zelf. Ik zal voorstellen hoe dan ook de permanente vergunning in te voeren. Dat is een van de krachtlijnen waarnaar u ook verwijst, mijnheer Tobback. Belangrijk is dat de vergunning niet meer eindigt, na maximum twintig jaar, maar dat ze permanent wordt. Dat voeren we in op 23 februari, voor alle bestuursniveaus.

Het Vlaamse omgevingsloket dan. Alle projecten die tot de Vlaamse lijst behoren, die dus door de Vlaamse overheid worden behandeld, zullen vanaf 23 februari ook worden ingediend via het Vlaamse omgevingsloket. De volledige architectuur daarvan is klaar, iedereen is erop voorbereid. Alleen de lokale besturen zijn een beetje zenuwacht voor de praktijk, maar Vlaams is dat allemaal geen probleem en kan dat dus vanaf 23 februari worden ingevoerd. De gemeenten en provincies hebben om een overgangsperiode gevraagd, en we stellen dan ook voor dat we ten laatste op 1 juni 2017 hun intern dossierbehandelingssysteem aan het Vlaams omgevingsloket koppelen. Vanaf dat ogenblik zullen de omgevingsvergunningsaanvragen ook digitaal ingediend en behandeld worden door alle besturen, niet alleen Vlaams, maar ook gemeentelijk en provinciaal. Zodra een vergunningsaanvraag via het Vlaams omgevingsloket digitaal kan worden afgehandeld, moeten ook architecten en milieudeskundigen hun aanvragen digitaal indienen.

Dan de digitale bouwaanvraag. De implementatie van de digitale bouwaanvraag is sinds 1 december 2016 bij alle steden en gemeenten uitgerold. Vanaf 23 februari zullen de omgevingsvergunningsaanvragen voor de Vlaamse projecten digitaal worden behandeld. Vergunningsaanvragen die door de andere bestuursniveaus worden behandeld, zullen tot 1 juni nog verlopen via het huidige systeem, en vanaf 1 juni aan het omgevingsloket worden gekoppeld.

Op dit ogenblik is het digitaal indienen van een aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning via de DBA vrijwillig en blijft die digitale indiening ook wel beperkt. Dat zien we in de praktijk. Vanuit de doelstelling 'Vlaanderen radicaal digitaal' wil ik die digitale behandeling echt wel sterk aanmoedigen en voor professionele gebruikers en in het bijzonder architecten ook verplichten. Zij hebben de voorbije jaren daarrond trouwens heel wat expertise kunnen opbouwen. Het verplicht gebruik van de DBA voor architecten is dan ook gepland vanaf 23 februari.

Er is een beetje koudwatervrees om meteen aan de slag te gaan met de beschikbare oefenomgeving. Men is bang dat er een en ander fout kan lopen. Daarom kunnen gemeentebesturen vanaf 23 februari het systeem vrijwillig testen en ermee aan de slag gaan. Vanaf 1 juni wordt het dan verplicht.

U vraagt of er overleg is geweest. Er is inderdaad heel intensief overleg gepleegd met alle betrokken actoren. Ze zijn ook vragende partij om dit op deze manier te doen, niet alleen de steden en gemeenten, maar ook de IT-dienstenleveranciers van de lokale besturen, de vakverenigingen van studie bureaus, architecten en ondernemingen. Iedereen is het eens met de aanpak die we aan de Vlaamse Regering willen voorstellen. Ik denk dat het op dit ogenblik de enige werkbare oplossing is.

Zullen er zich nog zaken aandienen? Ik heb geen glazen bol. Iedereen wist dat de invoering van de omgevingsvergunning een moeilijke klus zou zijn en dat er heel wat bij zou komen kijken. De vraag om uitstel tot 1 juni konden we niet zomaar zien aankomen. We worden er nu mee geconfronteerd.

Er is tot nog toe een budget van ongeveer 3,2 miljoen euro geïnvesteerd in de analyse en ontwikkeling. Er is ook geld uitgetrokken voor subsidies aan de lokale besturen. Voor het digitale loket voor de bouwaanvraag is er 7500 tot 12.500 euro beschikbaar en nog eens 4500 euro voor de inschakeling in het omgevingsloket.

Tot zover de stand van zaken en onze plannen van aanpak. Ik denk dat we het best op de geschetste manier te werk gaan om het voor iedereen werkbaar te maken.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Minister, ik kan misschien meteen een eerste aanvullende vraag stellen. Er zijn subsidies voor de lokale overheden uitgetrokken – ik zal de bedragen niet herhalen. In hoeverre is daarvan al gebruik gemaakt? Ik hoef het antwoord niet meteen te krijgen, schriftelijk is ook goed. Wel wil ik graag weten of er al gebruik is gemaakt van de subsidiemogelijkheden.

Want er moet me wel iets van het hart. Uzelf en de minister-president hebben nog tot een goede maand geleden – ik herinner me een debat in het Vlaams Parlement – met veel aplomb gezegd dat de omgevingsvergunning op 23 februari in werking zou treden. Nu stel ik echter vast dat het voor de lokale overheden niet gaat over de inwerkingtreding van de digitale aanvraag en de omgevingsvergunning, maar over het van start gaan van een oefenomgeving waarvan ze gebruik kunnen maken. In principe moet de digitale bouwaanvraag intussen in werking zijn, maar in uw eigen nota lees ik dat de overgrote meerderheid van de gemeenten daar nog niet klaar voor is, er geen gebruik van maakt, in het beste geval tot nog toe één dossier heeft behandeld en nog nood heeft aan een oefenplatform.

Ik heb niets tegen een oefenplatform. Het kan zelfs deel uitmaken van een goede voorbereiding. Maar het is toch wel ongelooflijk raar dat de datum van 23 februari al een jaar vastligt, dat er over de omgevingsvergunning in 2014 werd beslist, intussen zo'n 2,5 jaar geleden, en dat u op een maand vóór de uiteindelijke inwerkingtreding aan de Vlaamse Regering extra tijd gaat vragen, terwijl niet alleen overheden, lokale en provinciale, maar evengoed de klanten van die overheden, aanvragers van milieuvergunningen en bouwvergunningen, architectenbureaus, milieuadvieskantoren enzovoort, hier al een hele tijd op worden voorbereid en verondersteld worden klaar te zijn. Dat is een heel eigenaardige gang van zaken, vooral omdat het allemaal een beetje onder de radar verloopt.

U zegt, minister, dat u de vragen in de krant hebt gelezen, maar u kreeg ze van mij al een week voordien. U kreeg dus wel degelijk de primeur van de vragen. Ik stel toch maar vast dat u in alle stilte op problemen bent gestoten en dat u – althans tot nog toe – niet van plan was daar veel over te zeggen, noch tegen de gebruikers, noch tegen de gemeentebesturen, die op veel plaatsen wel met de handen in het haar zitten. Dat het nu in de krant staat, maakt dat ik ook vandaag nogal wat telefoontjes heb gekregen van lokale bestuurders die redelijk ongerust zijn. Misschien was het beter geweest dit al een paar maanden eerder wat grondiger voor te bereiden en wat beter te communiceren. Tot vandaag gaan er nogal

wat besturen van uit dat alles op 23 februari klaar moet zijn en van start moet gaan. Quod non, blijkbaar.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, ik ben een beetje verrast door uw antwoord vandaag. Er komt dus een getrapte inwerkingtreding, waarbij de Vlaamse projecten wel al vanaf 23 februari verplicht digitaal door de architecten worden ingediend en in juni dan ook de lokale besturen volgen. Ik ben verrast en verwijst naar het verslag van de commissie van september 2016. Ik stelde toen de vraag of 23 februari haalbaar was. Ook toen al leefde er heel wat ongerustheid bij onder meer de VVSG, maar ook bij een aantal lokale besturen. Toen werd me heel formeel gezegd dat het 23 februari zou zijn. Nadien is dat nog een paar keer aan bod gekomen. Ook tijdens de bespreking van de beleidsbrief is heel duidelijk gezegd: 23 februari is haalbaar en zal ook worden gehaald. Nu blijkt er echter een getrapte invoering te komen.

Het aantal Vlaamse vergunningen dat moet worden afgeleverd, is sowieso niet heel hoog. Ik weet niet of u er een zicht op hebt hoeveel er vermoedelijk zullen worden ingediend. Hebt u daar een raming van?

Daarnaast blijf ik met een praktisch probleem zitten. Lokale besturen die voor een Vlaamse bouwvergunning het openbaar onderzoek, het inzagerecht en dergelijke meer moeten organiseren, kunnen de Vlaamse vergunningsaanvraag maar bekijken en beoordelen als ze ook op het platform kunnen. Bij een getrapte invoering zullen we dus de facto verschillende programma's moeten hebben, enerzijds het bestaande DBA-programma voor de digitale bouwaanvraag zoals die nu kan worden ingediend, en anderzijds ook een nieuw programma om de Vlaamse aanvraag te kunnen lezen en beoordelen. Het lijkt me moeilijk om met twee programma's naast elkaar te werken.

Ik wil ook opnieuw het volgende meegeven. In het verleden hebben we al een paar keer gevraagd hoe het met de dataset zit. Zijn er al modeldocumenten? Voor de lokale besturen straks zelf met de digitale omgevingsvergunning kunnen werken, moeten er nog heel wat documenten worden aangeleverd. In september en oktober heb ik er al op gehamerd dat die zo snel mogelijk moeten worden geleverd, zodat we uniformiteit krijgen onder de lokale besturen en zodat deze besturen zo snel mogelijk inzage hebben omdat het hele aspect van leefmilieu een heel omvangrijk gegeven is.

U zegt dat er maandelijks overleg is geweest met de softwareleveranciers en de betrokken diensten. Vanaf wanneer hebt u dan formeel te kennen gegeven dat de invoering zou worden uitgesteld?

We weten dat de softwareleveranciers zich een paar keer hebben afgevraagd of het haalbaar was of niet. Ik hoor nu dat er formeel toch al een beslissing zou zijn genomen, wat ons opnieuw een klein beetje verrast. Ik zou toch willen weten wanneer dit dan is voorgelegd aan de overlegvergadering.

Er is het Omgevingsbesluit van november 2015, waarbij de inwerkingtreding was vastgelegd op een jaar na de publicatie, wat de facto dan 23 februari 2016 is geworden, met de inwerkingtreding op 23 februari 2017. Ik neem aan dat er dan nu een wijziging komt op het Omgevingsbesluit. Wanneer mogen we die verwachten?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ook de N-VA-fractie was verrast door de berichtgeving van de VVSG dat de inwerkingtreding van de omgevingsvergunning mogelijk zou kunnen worden verlaat, vooral omdat we regelmatig schriftelijke vragen en vragen om uitleg hebben gesteld en uit die antwoorden telkens bleek dat alles perfect op schema zat.

Minister, we nemen nu akte van het voorstel dat u vrijdag op de Vlaamse Regering zult voorleggen, een voorstel dat een getrapte invoering inhoudt.

Ik zal me nu niet concreet uitspreken over dat voorstel, maar voor onze fractie zijn er toch drie zaken bijzonder belangrijk. Ten eerste zijn er de gebruikers: investeerders, ondernemers, bouwheren, spelers die hebben uitgekeken naar 23 februari en die ook hun project in functie van die datum hebben opgesteld. Wat zal in uw voorstel de impact voor hen zijn? Blijft de impact hetzelfde? Ten tweede zijn er de steden en gemeenten. Wat zal de getrapte invoering voor hen betekenen? Moeten zij extra investeren in iets? Zal de getrapte invoering snel en eenvoudig naar hen kunnen worden gecommuniceerd? Het zou op zijn minst een neutrale impact moeten hebben op de klanten en gebruikers. Zij kunnen niets doen aan het feit dat de omgevingsvergunning, tot ons aller verbazing, niet in werking kan treden op 23 februari, zoals oorspronkelijk gepland. Ten derde zijn er de architecten. U zegt dat u hen wel gaat verplichten om hun projecten digitaal in te dienen. Wat is het standpunt van de organisatie van architecten? Vinden zij het billijk dat zij wel worden verplicht?

Minister, als ik goed heb geluisterd, zou alles voor de zomer finaal in werking treden. Dat is niet lang meer. Kunnen wij een inzicht krijgen in welke precies de softwareproblemen waren? Kunnen wij desnoods in de commissie een briefing krijgen of nadien via de commissiesecretaris? Kunnen wij de voortgang volgen, zodat wij zeker zijn dat in juni of op de datum die vrijdag zal worden vooropgesteld, de omgevingsvergunning correct en kwalitatief in werking zal treden?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Ik wil collega Tobback bijtreden als hij onderstreept hoe belangrijk die omgevingsvergunning wel is. Al sinds de jaren 80 wordt er gesproken over een eengemaakte vergunning. In de commissie Versnelling hebben we constant verwezen naar de 'permis unique' in Wallonië, wat trouwens geen eengemaakte vergunning is, maar gewoon een gelijktijdige indiening van de vergunning. Het is niet te onderschatten hoeveel werk er deze legislatuur is gebeurd om te komen tot een omgevingsvergunning. Het gaat niet om twee vergunningsaanvragen die parallel sporen, maar om een geïntegreerde vergunning, met tal van voordelen, wat ons betreft. Door het feit dat er maar één openbaar onderzoek wordt georganiseerd en er maar één procedure is, wordt de vergunning juridisch robuuster. Ze kan maar één keer worden aangevochten. Alle collega's die enige lokale ervaring hebben, weten dat de bezwaren bij een openbaar onderzoek over een milieuvergunning vaak over de ruimtelijke impact gaan en vice versa. Het is een goede zaak dat er maar één procedure zal zijn. Het is gedaan met de onzekerheid voor bedrijven die wel een milieuvergunning hebben maar geen bouwvergunning of omgekeerd.

De permanente milieuvergunning is helemaal geen vrijbrief want er is een evaluatie in vervat.

Ook niet te onderschatten: de omgevingsvergunningscommissie kan eindelijk komaf maken met de verkokerde adviezen in Vlaanderen. Een advies van het Agentschap voor Natuur en Bos kan bijna haaks staan op het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer.

De omgevingsvergunning is dus niet te onderschatten. We moeten ons ook bewust zijn van het werk dat hieraan is voorafgegaan, zoals uitmaken welke beleidsniveaus bevoegd zijn om in eerste instantie een vergunning te verlenen en in tweede instantie een beroep te kunnen indienen.

Collega's, ik maak geen vreugdesprongetje als we vandaag vaststellen dat er problemen zijn om op 23 februari de omgevingsvergunning van start te laten gaan.

Die datum ligt inderdaad al een jaar vast. We hebben er allemaal naar uitgekeken. Toch wil ik een pleidooi houden om iets wat op een gedragen manier tot stand is gekomen – we hebben kamerbreed goedgekeurd dat die omgevingsvergunning er moest komen –, tijd te geven. We kunnen het ons niet permitteren dat er mensen in de kou blijven staan of dat er onterecht procedurefouten in vergunningen sluipen omdat we niet klaar zijn. Ik heb ook mijn wenkbrauwen gefronst toen ik hoorde dat de software niet tijdig klaar zou zijn. Ik zie wel een aantal voordelen in een getrapte invoering. Ik denk dat het goed is dat Vlaanderen het voorbeeld geeft en haar omgevingsvergunningen al begint te behandelen. Ik denk dat het ook het voordeel is van 308 Vlaamse gemeenten. En laat ons er niet flauw over doen: in elke procedure zitten kinderziekten. Ik denk dat het goed is dat Vlaanderen er ook zelf de kinderziekten uit kan halen. Het voorstel is om de permanente milieuvergunning al mee in te voeren. Ik vind dat goed voor de rechtszekerheid.

Collega, ik denk dat u slecht geïnformeerd over de verplichting om digitaal in te voeren. Het is niet zo dat de gemeenten nog niet met de digitale bouwaanvraag (DBA) kunnen werken, maar het is wel zo dat de architecten er zeer weinig mee werken. Het is gewoon een vaststelling. Er moet zeker en vast een initiatief worden genomen om hiermee te werken.

Dertig jaar geleden waren we over dit dossier al aan het spreken. Mijnheer Tobback, ik zie de twinkeling al in uw ogen. Ik begrijp dat u het leuk vindt om hier vandaag wat cinema rond te maken. Als we op 1 juni die vergunning zullen hebben ingevoerd, dan zal blijken dat het beter was om ze drie maanden later in te voeren en goed in te voeren.

Minister, voor CD&V is vooral de degelijke invoering en een correcte start van de omgevingsvergunning een topprioriteit. Maar laat het duidelijk zijn: het kan voor ons ook niet snel genoeg gaan.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Voor alle duidelijkheid: ik vind het helemaal niet erg dat collega Tobback in de krant staat met een foto en het probleem aankaart. Wat zouden we daartegen kunnen hebben?

Wat me interesseert, is de impact op de praktijk. Ongetwijfeld hebben burgemeesters en lokale mandatarissen daar voor hun stad wat meer inzicht in. Het is duidelijk dat de omgevingsvergunning een aantal voordelen heeft. Een aantal ondersteun ik; van andere ben ik minder fan. Ik ben een absolute voorstander van het eenge maakte karakter, maar ik sta sceptisch tegenover het permanente karakter. Minister, hebt u weet van uitstel van de geplande initiatieven door de vertraging van de omgevingsvergunning? Of is er volgens u nauwelijks een impact op de praktijk?

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Ik kan ook uit lokale praktijkervaring spreken. Het is inderdaad zo dat een aantal gemeentebesturen nog wat aarzelend staan tegenover die omgevingsvergunning. Er is niet enkel de software, maar er zijn ook een aantal administratieve zaken zoals het aanpassen van een reglement om de kost van de omgevingsvergunning te bepalen enzovoort. Er zijn nog maar weinig gemeenten die de stap hebben gezet. Het is misschien zinvol om het getrap in te voeren, maar de druk die op de gemeenten lag om naar die datum te werken, was ook niet slecht om iedereen er bewust van te maken dat die omgevingsvergunning eraan komt. Het zou toch beter geweest zijn om het af te ronden in één beweging, dat alles klaar was. Het is wat jammer dat we alles nu op de iets langere baan schuiven. Ik hoop dat uitstel geen afstel is en dat alle gemeenten eindelijk de omgevingsvergunning in praktijk kunnen brengen.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik wil binnenkort aansluiten bij het pleidooi van de heer Ceyskens. Ik wil ook nog eens onderstrepen welke belangrijke stappen hier worden gezet voor de ruimtelijke ordening en het leefmilieu. Het is een historisch moment en een historisch dossier. Ik herinner me het begin van de discussies. In het parlement was er een draagvlak voor die omgevingsvergunning – bij de ene al wat meer dan bij de andere. Er was ook heel wat bezorgdheid bij de mensen die ze moeten uitvoeren.

Ik moet vandaag vaststellen dat er een sterke kering is en dat eenieder vragende partij is om het zo snel mogelijk in te voeren en effectief tot uitvoering over te gaan. Minister, ik denk dat dat een verdienste is van u. Het dossier is op een bepaalde manier opgebouwd en gecommuniceerd. Er zijn ook al verschillende studiedagen georganiseerd. Het is een heel belangrijke stap. Het is mooi om te zien hoe iedereen vandaag supportert om zo snel mogelijk te kunnen overgaan tot de uitvoering ervan. Uiteraard betreuren we het dat er technische knelpunten zijn. Ik ben het eens met collega's die zeggen dat, om effectief die stap te kunnen zetten, het belangrijk is dat we die op een goede manier kunnen zetten. Ik stel vast dat u daarover met iedereen in overleg bent gegaan. Ik kan u enkel aanmoedigen om op die manier verder te gaan en zo snel mogelijk tot een volledige uitvoering te kunnen overgaan.

U zegt heel duidelijk : 'We stellen niet alles uit, we gaan er effectief voor.' Dat is de flow die er vandaag bij iedereen, ook vanuit de meeste lokale besturen, is.

Minister, iedereen wacht op de getrapte invoering. Er zijn al heel wat infomomenten geweest. Ik denk dat we heel wat mensen kunt inschakelen om mee die communicatie te voeren. Hoe zal de getrapte invoering worden gecommuniceerd aan lokale besturen en diensten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik herhaal nog even de geschiedenis. We hebben in dit parlement vaak over die belangrijke omgevingsvergunning vragen behandeld en discussies gevoerd. Vaak is de vraag gekomen of dit wel zou lukken. We hebben altijd toegewerkt naar 23 februari 2017, waar iedereen reikhalzend naar uitkeek. We hebben heel intensief aan dat proces gewerkt. Die IT is ook niet allemaal door onze eigen diensten ontwikkeld. We hebben daarvoor een dienstenleverancier ingehuurd, die dat heel nauwgezet heeft opgevolgd. Maandelijks vinden er opvolgingsvergaderingen plaats. We zijn inderdaad blijven toewerken naar 23 februari. In september, toen die vragen hier de laatste keer gesteld zijn, waren we er ook nog absoluut van overtuigd dat we die datum zouden halen. Toen al leefde hier de idee 'de gemeenten vragen uitstel, ze zien het niet zitten'. Toen zat alles nog op schema.

Vanuit het veld kreeg ik, net als jullie, in oktober een noodkreet, vooral vanuit de VVSG. Zij zeiden namelijk: 'Er wordt een kat-en-muisspel gespeeld tussen de toeleveranciers voor de gemeenten en de IT-leverancier die voor Vlaanderen dat raamwerk moet maken. De leveranciers die aan de lokale besturen leveren, moeten dat dan allemaal nog implementeren.' Van onze dienstenleverancier kreeg te horen: 'Alles is op tijd klaar, de lokale besturen kunnen dat uitvoeren' en van de lokale besturen: 'Nee, nee, dat gaat niet, dat gaat te laat zijn, want wij moeten dat dan ook nog in de praktijk uitrollen.'

Omdat ik dat zo beu was, heb ik in oktober zelf het initiatief genomen om iedereen die daarbij betrokken is, persoonlijk bijeen te roepen, alles op tafel te gooien en te bekijken waar we op dit moment staan. Toen bleek dat die IT-dienstenleverancier alle stappen had nageleefd, maar dat men in de praktijk voelde en zag dat, als dat raam klaar zou zijn, dat ook nog moest worden geïmplementeerd in de gemeenten. Het is vooral de opleiding en de uitleg aan de ambtenaren, de mensen die het in de praktijk moeten doen bij die lokale besturen, die meer tijd

vraagt. De vraag naar meer tijd kwam dus ook vanuit het veld zelf. Ze vroegen meer tijd om het in de praktijk uit te leggen, opleidingen te organiseren. Het gaat over een uitstel van drie maanden, op vraag van die lokale besturen, de provincies, en de steden en gemeenten zelf.

Een aantal collega's zeggen: 'We zien hier nota's passeren'. Uiteraard hebben wij eerst alles goed overlegd met de betrokken actoren. Dat lijkt me ook logisch. Wanneer je merkt dat men het in de praktijk niet ziet zitten om het op 23 februari in te voeren en mijn drie maanden uitstel vraagt, is het toch wel logisch dat je het aftoetst en in overleg gaat. We zijn heel intensief bezig geweest met dat overleg. Vorige week hebben we voor de eerste keer die ideeën uitgesproken op de regering. Mevrouw Peeters, u had het precies anders begrepen, maar vrijdag staat er een conceptnota op de agenda van de Vlaamse Regering, waarbij die principes zullen worden voorgelegd. Het is dan aan de Vlaamse Regering om daarover een beslissing te nemen.

Mijn voorstel is getrapt, omdat ik heel sterk geloof in de inwerkingtreding van die omgevingsvergunning. Ik vind dat we, waar we het kunnen doen, dat ook moeten doen. Dat zal uiteraard ook de trigger zijn om zo veel mogelijk lokale besturen aan te zetten en in te schakelen op dat digitale platform, zodat ze dat al goed kunnen volgen, mevrouw Peeters. Er zijn een honderdtal Vlaamse dossiers. Als we daar al mee van start gaan, tonen we dat het effectief werkt. Er is inderdaad een grote koudwatervrees. Ik begrijp dat ook. Het gaat om een heel grote verandering. Dat vraagt wat tijd en we hebben die tijd genomen. Wat is het alternatief? Dat is nu, manu militari, zeggen: 'Alles zal vanaf 23 februari in werking treden.' Ik geef u op papier dat dat in de praktijk niet goed zal lopen en dus geen reclame zal zijn voor de omgevingsvergunning. Dat is dus ook geen alternatief. We moesten zoeken hoe we daaruit kunnen geraken. Het voorstel dat ik zal formuleren aan de Vlaamse Regering, is wat ik u daarnet heb voorgelegd. Finaal zal het de Vlaamse Regering zijn die daarover zal beslissen.

Is het fijn om dat te beslissen? Neen. Heeft dat te maken met een slechte aanpak? Dat denk ik ook niet. Iedereen heeft constant zijn beste beentje voorgezet. Het gaat om een grote verandering, die inderdaad heel wat met zich meebrengt. Op basis van de gesprekken die ik heb gevoerd, kan ik voor een stuk begrijpen waarom die lokale besturen om meer tijd vragen om dat in de praktijk te doen. Voor de lokale besturen stellen we die digitale aanvraag dus uit met drie maanden.

Het feit dat de professionals die aanvraag digitaal moeten doen vanaf 23 februari, ook bij de lokale besturen, voor de DBA, is inderdaad met het veld besproken. We hebben heel nauw overleg met iedereen, de aanvragers en de gebruikers. Mijnheer Ronse, u hebt inderdaad een punt wanneer u vraagt hoe de gebruikers ermee omgaan. Daarom ook hebben we naar hen geluisterd. We hebben hun gevraagd hoe ze daarop zouden reageren. Ze gaan dus mee in wat er nu op tafel ligt. Een van de vragen die we van de gebruikers kregen, was: 'We hebben erop gerekend dat vanaf 23 februari de vergunningen permanent worden. Laat dat doorgaan.' Daarom hebben we die beslissing ook voorgelegd en laten we dat belangrijke principe van die omgevingsvergunning op 23 februari doorgaan.

Ik ben het er dus niet mee eens dat er zomaar wordt gezegd dat die omgevingsvergunning op 23 februari niet doorgaat en wordt uitgesteld. Het is een getrapte invoering, waarbij we rekening houden met vragen vanuit het veld.

Is er als impact dat dossiers worden uitgesteld en niet aangevraagd? Neen, we hebben eerder een omgekeerde beweging gezien. Bij heel wat lokale besturen leefde de vrees dat 23 februari, de deadline van die omgevingsvergunning, plots helemaal anders zou zijn en in de soep zou draaien. Maar wat hebben we gezien? Op het einde van vorig jaar is er eigenlijk een rush geweest om dossiers nog snel in te dienen in de hoop dat het nog op de oude manier zou kunnen gebeuren en

niet in de soep zou draaien. Dat is dus eigenlijk een beetje een omgekeerde beweging, die vooral in de stedelijke context is gezien. Daarbij kwam ook de vraag: 'Geef ons wat meer tijd, want zoals het nu loopt, is het ook niet echt ideaal.'

Mijnheer Tobback, ik zal u met plezier een overzicht bezorgen van alle verleende subsidies.

Hoe zal de communicatie verlopen? We kunnen pas officieel communiceren als er in de Vlaamse Regering eensgezindheid is om dat op die manier te doen. We hebben al heel nauw overleg gepleegd over die pistes met alle verschillende niveaus, waaronder de lokale besturen. Het is ook op hun vraag dat we dat op die manier zouden aanpakken. Als die beslissing er is, zullen we dat ook heel intensief en ruim communiceren en verder afhandelen. Waar er decretaal of in het besluit wijzigingen moeten gebeuren, zal dat uiteraard ook moet worden toegevoegd.

Hadden we het met z'n allen graag anders gezien? Uiteraard. Het leukste en het simpelste was geweest dat we konden zeggen dat op 23 februari alles in werking treedt en dat alles vanaf de eerste dag perfect loopt. Dat is niet het geval. Door allerlei omstandigheden, die ik daarnet heb geschetst, vooral dan het opleiden van mensen die er op terrein mee moeten omgaan, door al die verschillende toeleveranciers van die lokale besturen, geven we drie maanden meer de tijd.

Dat is geen drama. Maar voor mij kan dat ook geen afstel zijn. Indien men zou zeggen dat men in juni niet klaar zou zijn, kan dat niet voor mij. 1 juni is 1 juni. Het is een heel belangrijke deadline, die we zeker willen halen.

Waarom heb ik niet sneller, bijvoorbeeld in het voorjaar, gezegd: 'Oh, 23 februari, we zien wel of we die datum halen.'? Dat hebben we heel bewust gedaan. Want, indien we tijdens de voorbereidingen ergens ook maar het signaal hadden gegeven dat we wel zouden zien of we de datum van 23 februari zouden halen, dan gaf ik u op een papier dat er op 23 februari nergens een omgevingsvergunning zou zijn. Het is dus echt wel heel belangrijk dat we bij zo'n grote omschakeling naar die datum toe werken.

Dat is vandaag de stand van zaken van de manier waarop we willen werken, om het werkbaar te maken op het terrein. We zullen dat ook op die manier vrijdag voorstellen aan de regering. We willen op die manier tegemoetkomen aan de vragen uit het veld. Ik hoop dat we op die manier heel snel duidelijkheid kunnen geven. Veel zal afhangen van de beslissing die vrijdag al of niet door de regering zal worden genomen. We zullen collectief goed afwegen welke beslissing we daar nemen.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Voor de duidelijkheid wil ik onderstrepen dat ik het uitstel op zich geen drama vind. In tegenstelling tot wat de heer Ceyssens meent te zien, krijg ik er ook geen twinkeling van in de ogen. (*Opmerkingen van Lode Ceyssens*)

Ah nee, want ik keek naar mijn blad. Ik vroeg me al af hoe u dat kon zien. Ik krijg er in ieder geval geen twinkeling van in de ogen. Ik vind het op zich ook geen groot drama dat er een zeker uitstel nodig is. Ik vind wel dat de manier waarop het momenteel verloopt nogal wat mensen aan beide kanten van de barrière, aan de ene kant de overheden, in de eerste plaats dan de lokale overheden, en aan de andere kant de aanvrager, op het verkeerde been zet en heeft gezet. Ik betreur dat. Het creëert op dit ogenblik twijfel op het terrein.

Men had dit moeten vermijden. Een van de eerste manieren om dat te vermijden, was misschien dat de Vlaamse Regering lokale besturen in dezen wat meer au sérieux had moeten nemen en al lang had moeten zien dat dit een probleem was.

Indien men merkt dat na meer dan een jaar nog altijd de grote meerderheid van de architectenbureaus bijvoorbeeld niet gebruikmaakt van de mogelijkheid om digitaal in te dienen, dan had men toch moeten weten dat er een probleem is. Wanneer er meer dan genoeg klachten zijn bij heel wat gemeenten – daarom heb ik ook specifiek de vraag gesteld naar de subsidies – dat de kost en de praktische organisatie van deze invoering heel wat problemen creëert, dan had men daar sneller moeten ingrijpen. Ik zie nog altijd niet goed wat men nu precies heeft gedaan om in te grijpen.

Ja, mijnheer Ceyskens, ik ben enthousiast over het principe van een vereenvoudigde, eengemaakte vergunning. In de praktijk betekent wat er nu gebeurt natuurlijk dat we minstens voor een zekere tijd vastzitten in het systeem van de 'permis unique', namelijk naast elkaar lopende procedures die op een of andere manier aan elkaar zullen worden geplakt bij de lokale of provinciale besturen, die overigens de overgrote meerderheid van de aanvragen behandelen, want de Vlaamse lijst is een zeer korte lijst. Voor de grote meerderheid van de indieners is er nog altijd geen duidelijkheid waar en hoe het aan elkaar zal worden geplakt. Sommigen moeten vertrouwen op de evaluatie van de permanente milieuvergunning. U weet dat er twijfel bestaat over dat punt. Op zich heb ik daartegen principiële bezwaren. Het is echter wel nodig om het dan correct te evalueren en correcte informatie te hebben om het correct te kunnen opvolgen. En ook daarover is er momenteel geen duidelijkheid hoe dat dan zal gebeuren. Want als de indiening niet gebeurt in het voorziene systeem, dan weet ik ook niet hoe de evaluatie zal gebeuren. Ik zie nu een hele hoop snelle aanvragen gebeuren, maar hoe zullen we die vervolgens opvolgen? Kan men garanderen dat er daarbij geen accidenten gebeuren, dat er geen dingen onder tafel worden geschoven en vervolgens evaluaties fout zullen lopen? Daarover maak ik mij zorgen – en ik denk niet dat ik de enige ben. Ik hoop dat de Vlaamse Regering daarin duidelijkheid kan brengen, want anders is dit inderdaad van in het begin een moeras.

Ik merk dat in vele gevallen de laatste jaren er heel wat misloopt bij de Vlaamse overheid, wanneer het gaat over opvolging en het bijhouden van statistische gegevens, informatie en data. Ik hoop dat de omgevingsvergunning niet het volgende hoofdstuk is waarvan we binnen twee jaar een rapport krijgen van het Rekenhof waarin wordt vastgesteld dat we dingen die we zouden moeten weten, niet weten, omdat er dingen scheeflopen op vlak van IT en informatie en opvolging. Op dat vlak is het in elk geval geen goed begin.

De voorzitter: We kijken allen uit naar vrijdag en naar de verdere stappen in dit belangrijke dossier.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lode Ceyskens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een beheerplan fauna en flora dat rekening houdt met het edelhert – 807 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): De laatste tijd – ik kan dat zien aan de intensiteit van mijn vragen – worden we steeds meer geconfronteerd met grotere wildsoorten. Het lijkt nodig dat we dat af en toe eens grondig bekijken om te kijken naar de mogelijk nadelige impact die dat met zich mee kan brengen.

Ik spring terug naar het jaar 2004, toen er in Limburg, zowel in Belgisch- als Nederlands- Limburg, een project ontstond rond de herintroductie van edelherten binnen een afgerasterde zone. Daar is toen aan Vlaamse zijde van de grens besloten

om niet in dat project te stappen omdat het een te groot gevaar was voor verkeersveiligheid en bepaalde landbouwactiviteiten.

Ondanks dat men toen niet in dat project is ingestapt duiken er in Noordoost-Limburg een aantal edelherten op. Het regionaal landschap suggereert dat ze zouden zijn ontsnapt bij een kweker en ze zich vervolgens in de vrije natuur zouden hebben voortgeplant. Het zou dus zeker niet gaan om herten uitgezet in het Weerterbos in Nederland, aangezien de rasters die daarrond gesloten zijn, nog altijd gesloten blijven. Die rasters zorgen ervoor dat de dieren zich niet kunnen verspreiden en dat de verkeersveiligheid gewaarborgd blijft. Voor alle duidelijkheid: het zijn rasters die kleiner wild wel kunnen laten passeren.

Het Regionaal Landschap is nu vragende partij om een beheerplan uit te werken om voorbereid te zijn op een groeiende populatie edelherten. De opvolging van het Agentschap voor Natuur en Bos lijkt dus noodzakelijk, en een beheerplan fauna en flora dat rekening houdt met het edelhert, lijkt zeker geen overbodige luxe. We hebben nu de mogelijkheid om proactief te handelen met alle betrokken partijen en preventief in te zetten op structurele en infrastructurele maatregelen.

Minister, ik heb de volgende vragen. Is er reeds een overleg geweest met de betrokken partijen: landbouwers, wildbeheereenheden, natuurbeschermers en de overheid? Momenteel zorgen de edelherten nog voor weinig problemen. Op welke wijze wordt proactief werk gemaakt om te voorkomen dat edelherten niet voor overlast zullen zorgen zoals de everzwijnen? Ligt er al een beheerplan fauna en flora klaar waarin ook rekening gehouden wordt met het edelhert? Indien nee, wanneer mogen we dat plan dan verwachten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Sinds kort wordt vanuit de verschillende stakeholders het overleg over de edelherten opnieuw op gang getrokken. Dat is niet nieuw. In het verleden is deze thematiek vaak aan bod gekomen in de regio Noordoost-Limburg. We volgen dat op vanuit onze dienst. Ik zie hier een sleutelrol voor het regionaal landschap om verder na te gaan of er een voldoende groot draagvlak bestaat bij de lokale actoren en de lokale besturen om het edelhert als nieuwe soort te aanvaarden en de verspreiding ervan al dan niet te stimuleren, maar vooral goed te begeleiden. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft binnenkort een afspraak met het regionaal landschap om dat te bespreken.

Op dit ogenblik zijn er een aantal generieke initiatieven die zorgen voor het beperken van mogelijke overlast door het edelhert. Zo is er de code voor goede praktijk voor het voorkomen van schade door wildlevende dieren en de sensibiliseringscampagnes die verschillende preventiemaatregelen promoten. Op het vlak van infrastructuurwerken voor ontsnippering en schadepreventie wordt niet alleen ingezet op gevestigde soorten zoals het everzwijn, maar wordt uiteraard ook rekening gehouden met de soorten die in opmars zijn. De infrastructuurwerken dragen dus ook bij tot het voorkomen van overlast door edelherten.

Er is ook de jachtwetgeving van 2014 waarin de regelgeving voor het beheer van edelherten en ander grofwild is bijgestuurd met het oog op de beheersing van een mogelijke opmars van deze soorten. De basisfilosofie is daarbij steeds geweest dat elke terreinbeheerder zijn verantwoordelijkheid moet nemen voor het beheer van de soorten op zijn terrein en dat maximaal kan worden ingezet op terreinoverschrijdende acties. Daartoe zijn de technische middelen aangepast aan de actuele noden, zijn de toegelaten methodieken geactualiseerd en verruimd en is de administratieve drempel gereduceerd.

Elke erkende wildbeheereenheid en elke onafhankelijke jachtrechthouder moet sinds 2014 voor zijn of haar jachtterrein een faunabeheerplan hebben waarin een

plan van aanpak voor de verschillende jachtwildsoorten staat. Het Agentschap voor Natuur en Bos controleert dat. We stellen vast dat die plannen meer en meer proactief rekening houden met het edelhert. Dat is een gunstige evolutie. Er is ook lokaal overleg, zoals ik daarnet heb gezegd. Dat is een goede aanzet om tot een lokaal gedragen dynamiek te komen. Vanuit de overheid begeleiden wij de verschillende actoren, zodat hun gezamenlijke beheeraanpak de toets van de wettelijkheid doorstaat. Deze lokaal gerichte aanpak heeft het voordeel van de geleidelijkheid en kan daardoor maximaal inspelen op de tijd die nodig is voor processen voor draagvlak en omgaan met nieuwe situaties. De veel tragere voortplantingssnelheid van het edelhert, anders dan bij het everzwijn, laat een dergelijke aanpak toe. Elke wildsoort heeft voor een stukje zijn eigen aanpak. Daarmee moeten we rekening houden.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Ik heb voorlopig geen bijkomende vragen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): U zei dat er meer faunabeheerplannen zijn die aangepast zijn in verband met het edelhert. Volgens de laatste beschikbare statistiek voor edelhert, die dateert van 2014, werd letterlijk één exemplaar afgeschoten. Nog niet zo lang geleden stelde het afschieten van edelherten dus eigenlijk niet zoveel voor. Ik begrijp dat die trend nu wel eens in stijgende lijn zou kunnen gaan. Ik zou graag weten welke wildbeheereenheden (WBE's) een aangepast faunabeheerplan hebben in verband met het edelhert en over welke gebieden het dan precies gaat.

Het was trouwens een West-Vlaams edelhert in 2014.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Het is goed dat we vooruit kijken en rekening houden met een verdere aangroei van een voorlopig nog bijna onbestaande populatie edelherten. Ook de aard van de wildsoort maakt dat de schade hoe dan ook anders is. De bedreiging voor de verkeersveiligheid is wel degelijk een ernstig element en verdient opvolging. Ik stel me gewoon de vraag welk soort schade een edelhert aan de landbouw kan aanrichten. Van everzwijnen weten we dat, voor ree is dat ook min of meer duidelijk, en ook van onze goede vriend de vos weten we wat hij zoal kan aanrichten. Van het edelhert weet ik het zelf niet. Los van het probleem van verkeersveiligheid, vraag ik me af of er meer cijfermateriaal over bestaat.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Het overzicht dat de heer Sanctorum vraagt, zal ik bezorgen.

In verband met de schade is het zo dat de herten in de herfst en in de winter op zoek gaan naar voedsel. Het betreft vraatschade aan planten, maar ook schildschade – het trekken aan de schors van bomen – en het schuren van het gewei tegen de bomen. Dat veroorzaakt schade aan gewassen door veegschade. De herten kunnen dus vraatschade, schildschade en veegschade aanrichten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de stand van zaken rond het verbod op plastic zakjes en de milieuvriendelijke alternatieven – 814 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Ik heb daarnet gezegd dat de collega's een drinkwaterfobie hebben. Ik heb misschien wel een plasticzakjesfobie. Sinds 1 december 2016 verdwenen plastic zakjes aan de kassa in Wallonië. Op 1 maart 2017 volgen de zogenaamde flodderzakjes: de heel dunne plastic zakjes voor vers fruit en verse groenten. Vanaf 1 september 2017 mogen winkeliers ook in Brussel hun klanten niet langer gratis plastic zakjes aan de kassa aanbieden. Precies een jaar later treedt ook een verbod in werking op het gebruik van flodderzakjes. Ik heb ook gelezen in de krant dat men ook de markten aanpakt. Men zou het verbod ook willen laten gelden op de grote Zuidmarkt.

In juni 2016 kwam dit thema al eens aan bod in commissie. U sprak toen over de interregionale verpakkingscommissie – als ik dat woord zie, zou ik soms graag een vlieg zijn en daar aanwezig zijn om te horen hoe het daar aan toe gaat en wat er gezegd wordt. Ik vroeg me tussen de lijnen door trouwens af of we met het inzagerecht een verslag kunnen verkrijgen van zo'n interregionale verpakkingscommissie. Of verloopt dat allemaal heel informeel en wordt er niet genotuleerd wat daar wordt gezegd? U hebt daar eigenlijk niet zoveel mee te maken, maar dit tussen de lijnen. Op de interregionale verpakkingscommissie werd gesteld dat elk gewest zijn eigen initiatiefrecht wilde behouden, maar dat u voor een maximaal geharmoniseerde tekst bleef gaan. Intussen hebben beide andere gewesten dat initiatiefrecht gehanteerd.

U wilt ook in Vlaanderen zo snel mogelijk naar een verbod gaan op het gebruik van plastic draagtassen en dat decretaal verankeren. Een datum gaf u niet, want er liep toen nog van alles binnen uw diensten en het overleg met de sector en de betrokkenen.

Wat u wou laten uitzoeken, was of bepaalde alternatieven voor de plastic zakjes wel degelijk minder milieubelastend zijn, en of er uitzonderingen mogelijk moeten zijn voor zakken gemaakt uit bioplastics of uit gerecycleerd materiaal. Het rapport over biogebaseerde, biodegradeerbare en composteerbare plastics van de OVAM zou hier een stukje richtinggevend werken.

Minister, ik heb de volgende vragen. Hebben uw diensten intussen een duidelijk zicht op de milieu-impact van alle alternatieven voor de uit petroleum gemaakte plastic zakken, ook voor de flodderzakjes? Gaat u nog steeds voor een verbod, gelijkaardig aan dat van Wallonië en Brussel, en plant u ook in twee stappen te werk te gaan, dus eerst de kassazakken, daarna de flodderzakjes? In welk stadium zit het initiatief dat u aankondigde, namelijk een decretaal verankeren van het verbod op het gebruik van plastic draagtassen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Als we het hebben over biodegradeerbare of composteerbare wegwerpzakjes, dan zijn mijn diensten ervan overtuigd dat dit het probleem van zwerfvuil niet zal oplossen. Het koninklijk besluit inzake het op de markt brengen van composteerbare en biodegradeerbare materialen zorgt ervoor dat we alleen mogen spreken van composteerbare zakjes in deze context. Het is wettelijk verboden om verpakkingen als 'biodegradeerbaar' te bestempelen, net vanwege het zwerfvuilrisico. Indien we alleen nog composteerbare wegwerpzakjes toelaten, stijgen de volumes van deze zakjes. Dat is logisch. Niet iedereen echter wordt bediend

door een gft-inzameling of heeft een composthoop thuis. De zakjes kunnen dus terecht komen in het circuit van de 'traditionele' plastics, bijvoorbeeld bij de folies in het recyclagepark of in de roze of paarse zak, die u welbekend zijn. Op die manier zal de recyclage worden verstoord. De sorteerbodschap wordt er dan niet gemakkelijker op. Bovendien is de kans op verontreiniging van het gft zelf reëel. Net daarom weert Vlaanderen alle plastic verpakkingen uit het gft. Er zijn composteerders die de zakjes al uitzeven aan het begin van het proces. Dat zal nog meer het geval zal zijn als de volumes ervan stijgen. Ook de andere processtappen van een compostering hebben een belangrijke invloed op de effectieve compostering van de zakjes.

Vlaco rondde vorige maand nog een uitgebreide composteerbaarheidstest af met OK Compost Home-gelabelde broodzakken, rijstzakken en tijdschriftwikkels. De thuiscomposteerbare brood- en rijstzakken slaagden wel voor de test, de tijdschriftwikkels niet. Dat bewijst dat er geen honderd procent garantie is dat thuiscomposteerbare materialen in de realiteit buiten het labo effectief volledig composteren.

We weten uit onderzoek in Nederland dat biogebaseerde plastic wegwerpzakken niet beter scoren inzake milieu-impact dan de petrochemische plastic zakken en dat het meermalig gebruik van een plastic zak bepalend is voor het reduceren van de milieu-impact. Draagtassen uit gerecycleerde materialen hebben dan weer een lagere milieu-impact dan virgin materialen.

Ik ben altijd voorstander geweest om de omzetting van de Europese richtlijn samen met de andere gewesten aan te pakken, om zo tot een regeling te komen die eenvoudig en duidelijk is voor iedereen. Ik heb een verbod op het gebruik van lichte plastic draagtassen voorgesteld aan de Vlaamse Regering maar de regering heeft beslist om dat niet te behouden. Voor de zeer lichte plastic zakjes, de flodderzakjes, kan een verbod slechts ingevoerd worden wanneer er volwaardige alternatieven beschikbaar zijn. Composteerbare zakjes zijn zoals gezegd geen oplossing. Vlaanderen wil daarom op korte termijn een wijziging van de erkenning van Fost Plus doorvoeren voor de omzetting van de richtlijn. Hierbij zou Fost Plus verplicht worden een actieplan op te stellen samen met haar leden die draagtassen op de markt brengen, om het ter beschikking stellen van plastic wegwerptasjes maximaal te beperken zodat de Europese doelstellingen worden gehaald.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Dit wijkt af van het verbod dat in Wallonië en in Brussel geldt. Er is dus geen uniformiteit. Vlaanderen vaart een andere koers dan de andere gewesten. Dat zal de communicatie daarover wellicht niet ten goede komen. U, de sector of Fost Plus zal moeten komen met een duidelijke boodschap om dit de eindconsument aan zijn verstand te brengen. Het is toch vreemd dat men verschillende richtingen uitgaat. Studies in Vlaanderen staan blijkbaar haaks op studies die in andere gewesten of in het buitenland worden gehanteerd. Wat de uniformiteit betreft, vrees ik dan ook dat we de verkeerde richting uitgaan.

Wanneer die bioafbreekbare zakjes zouden worden ingevoerd, moeten we ervoor zorgen dat er een kanaal is waarin die effectief kunnen worden afgebroken zonder dat ze schade berokkenen aan het milieu. Maar dan blijft nog het probleem van de plastic flodderzakjes die ook later tot microplastic worden herleid. We hebben in deze commissie al meermaals gediscussieerd over de vraag hoe we die microplastics die in het zwerfvuil en in het milieu terecht komen, ook uit het drinkwater kunnen halen. Wanneer men brongerichte maatregelen neemt en dus microplastics verbiedt, dan komen zij ook niet in het water of in het milieu terecht. Ik begrijp wel dat er dan een alternatief moet zijn. Ik hoop dat de sector zich bewust is van het probleem dat zich vandaag voordoet met die plastic zakjes die gratis worden aangeboden en zorgen voor milieuschade in ons afvalwater. Dat water moet immers ooit opnieuw drinkwater worden.

Ik zal deze problematiek blijven opvolgen en ik hoop dat er duidelijke spelregels komen over het gebruik van plastic zakjes, ook in Vlaanderen. Misschien is er voortschrijdend inzicht, ook binnen de Vlaamse Regering.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Ik zal beginnen met een positieve noot in die zin dat de sector zich wel degelijk bewust is van de problematiek. Comeos is zelf gestart met een proefproject waarbij herbruikbare zakjes voor groenten en fruit worden ingevoerd in zeven grote winkelketens. We moeten dat initiatief toejuichen en verwelkomen. Het is altijd een goede zaak wanneer de sector zelf initiatieven neemt. Het lijkt me goed dat de overheid dit proefproject opvolgt en bekijkt welke resultaten dat oplevert.

Indien er een afschaffing zou komen van lichte plastic zakjes, kan het niet de bedoeling zijn dat meer groenten en fruit worden voorverpakt. Dat moet een aandachtspunt zijn. We moeten dat proefproject dan ook van nabij opvolgen. Minister, ik ben benieuwd naar uw reactie op dat proefproject van Comeos.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Nevens, het voorstel tot verbod op plastic zakjes was opgenomen in het Verzameldecreet, maar is niet opgenomen door de Vlaamse Regering. Dat decreet moet nog worden voorgelegd aan het parlement. Ik hoor aan uw pleidooi dat u voorstander bent, niets houdt u dan ook tegen om een amendement in te dienen en het voorstel dat op tafel lag, mee te steunen.

Ik sta honderd procent achter elk initiatief om plastic te weren. Ik vind het heel positief dat Comeos daar zelf over nadenkt. Het is goed dat men zoekt naar alternatieven die beter zijn voor het milieu, maar ik heb het er wel lastig mee heb wanneer men dat gaat doorrekenen aan de klant.

We zullen zien wat het experiment oplevert, maar ik denk dat het verhaal nog niet helemaal rond is.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): We zullen inderdaad zien of er een mogelijkheid bestaat om via deze commissie en over de partijgrenzen heen dat voorstel ten gronde te bekijken. Ik ben daartoe bereid. Ik vind het alleszins positief dat Fost Plus, voor er wordt onderhandeld over de samenwerkingsovereenkomst, zal worden aangemaand om de inzameling van plastic verpakking serieus te nemen. Vandaag krijg ik de indruk dat zij wachten tot er een initiatief komt van de minister om te zorgen voor een keten waarin die plastic verpakking kan worden opgehaald en gerecycleerd. Ik hoop dat de initiatieven en proefprojecten van intercommunales en gemeenten Fost Plus niet zullen tegenhouden om zelf dringend werk te maken van een systeem waarbij op zijn minst een deel van de plastic verpakking op een aanvaardbare manier en in het kader van de circulaire economie, wordt ingezameld en gerecycleerd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Piet De Bruyn aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de digitalisering van de jachtplannen – 839 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): We hebben het in deze commissie al vaker over jacht, jachtplannen, bejaagbaar en niet-bejaagbaar wild gehad. We waren het er kamerbreed over eens dat het goed zou zijn dat jachtplannen op een eenduidige en gemakkelijke manier raadpleegbaar en toegankelijk zouden zijn voor burgers en voor iedereen die geïnteresseerd is. Het kan belangrijk zijn voor mensen om te weten of hun perceel al dan niet deel uitmaakt van een ingediend en goedgekeurd jachtplan.

Waarom voelen we allen die noodzaak aan? Omdat uit de feiten blijkt dat er door overerving, stilzwijgende verlenging en noem maar op vandaag absoluut geen duidelijkheid is. Er zijn hierover al eerder vragen gesteld en u hebt er toen, minister, terecht op gewezen dat de arrondissementscommissaris de verantwoordelijkheid heeft ervoor te zorgen dat de jachtplannen keurig en correct worden ingediend en verder opgevolgd. Hij heeft ook een rol bij de digitalisering van de jachtplannen. Daarvoor werden in sommige provincies afspraken gemaakt met de Hubertusvereniging, in andere provincies gebeurde dat weer niet. Volgens mij is dat mee de oorzaak van de situatie waarmee we vandaag worden geconfronteerd, namelijk dat op de website de ontsluiting van de jachtplannen per provincie nogal sterk verschilt, dat er niet altijd dezelfde legende wordt gebruikt en dat de gehanteerde schaal nauwelijks bruikbaar is, zeker niet op perceelniveau. Daarover gaan dan ook mijn vragen.

Hoe evalueert u voor elke provincie de inspanningen die tot nu zijn geleverd voor het digitaal ontsluiten van de jachtplannen? De kaarten zijn momenteel niet of nauwelijks bruikbaar om informatie op perceelniveau te bekomen. Hoe zult u ervoor zorgen dat dat in de toekomst wel het geval zal zijn? Bent u het mij eens dat een eenduidige inkleuring en een eenduidige legende de interpretatie ten goede zou komen? Zult u bij de arrondissementscommissarissen aandringen op een grotere uniformiteit? Er zijn ook nog grote gebieden waar we niets over weten, tenminste als we de plannen digitaal bekijken. Welke initiatieven zult u nemen om te komen tot gebiedsdekkende kaarten waarop duidelijk is of een perceel al dan niet mag worden bejaagd?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Bruyn, dank voor de opvolging van dit thema, want ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat dit optimaal moet verlopen.

In de praktijk stel ik vast dat er effectief inspanningen worden geleverd om de digitalisering goed te laten verlopen. Ik stel ook vast dat er een coherent plan van aanpak is ontstaan en dat voor uniformiteit en gelijke behandeling wordt gepleit. De historische achterstand blijft natuurlijk doorwerken en zorgt voor verschillen die op termijn zeker moeten worden weggewerkt.

De kaarten die, geheel volgens afspraak, sinds eind 2015 op de website van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) beschikbaar zijn, geven de toestand van de door de arrondissementscommissarissen doorgestuurde jachtplannen voor het jachtseizoen 2015-2016 aan. Dat was op dat ogenblik met de beschikbare informatie de meest geschikte vorm van publieke bekendmaking. Het ANB is niet de beheerder van de jachtplannen en was voor de publicatie van de kaarten dus aangewezen op de aangeleverde informatie. Tegelijkertijd bepaalt de wetgeving expliciet dat elke burger het jachtplan kan consulteren bij de daartoe bevoegde arrondissementscommissaris. Dat staat ook zo op de website van het ANB.

Ik heb het ANB de opdracht gegeven om met het Agentschap Informatie Vlaanderen, het vroegere AGIV, aan tafel te gaan zitten om de jachtplannen meer optimaal en uniform digitaal te kunnen ontsluiten. Er werd een plan opgesteld, in overleg met de arrondissementscommissarissen, om de digitalisering te uniformiseren en tot één databestand te komen. De actuele timing is dat de jachtplannen tegen eind juli 2017 via Geopunt digitaal worden ontsloten. Daarnaast blijven

uiteraard de wettelijke bepalingen gelden dat de jachtplannen bij de bevoegde arrondissementscommissaris kunnen worden geconsulteerd.

Ik ben het volkomen met u eens dat we moeten komen tot een eenduidige weergave en interpretatie van de jachtplannen. Ik ben ervan overtuigd dat dat ook zal lukken als de ontsluiting via Geopunt rond is.

De arrondissementscommissarissen die de goedgekeurde plannen ter beschikking moeten stellen, zijn zich bewust van hun taak en stellen alles in het werk om volgens het plan van aanpak alle jachtplannen ter beschikking te stellen zodat de publicatie via Geopunt een gebiedsdekkend beeld zal geven.

We vorderen dus stap voor stap, maar we blijven het volgen en we blijven eraan werken.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Dank, minister, dat u er nog eens op wijst dat elke burger de mogelijkheid en het recht heeft om naar de arrondissementscommissaris te stappen en zo de informatie te krijgen die hij zoekt. Tegelijkertijd onderstreept u dat dat natuurlijk niet de meest gebruiksvriendelijke werkwijze is en herhaalt u dat we met z'n allen tot het inzicht zijn gekomen dat het opvragen van dergelijke informatie anno 2017 digitaal mogelijk moet zijn. Ik onderschrijf de vaststelling dat dat absoluut nog niet gelukt is voor het eerste jachtseizoen en heb daarvoor overigens enig begrip. Ik kijk dan ook vol belangstelling uit naar de inhaalbeweging die wordt gemaakt om tegen eind juni 2017 effectief de jachtplannen per provincie op een uniforme manier en met een eenduidige legende via Geopunt digitaal te ontsluiten. Als het zover is, zal ik de eerste zijn om de diensten en de minister daarmee te feliciteren.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

Lode Ceyskens (CD&V): Het is al een hele stap vooruit dat de plannen gedigitaliseerd zijn. Ik heb er zelf eens naar gekeken en vind ze redelijk duidelijk, maar ik geef toe dat de kaarten per provincie anders zijn. Als de minister zich engageert om de kaarten te integreren in Geopunt, dan wordt consultatie er alleen maar makkelijker op. Dit is voor ons in elk geval een stap in de goede richting.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Collega De Bruyn, als u vandaag een mailtje stuurt naar de arrondissementscommissaris met de vraag of op een bepaald perceel al dan niet wordt gejaagd, dan zult u snel een vriendelijk antwoord krijgen.

Dat de kaarten digitaal moeten worden ontsloten, dat is de regelgeving, maar u moet begrijpen dat de arrondissementscommissarissen een serieuze workload hebben. We moeten daar ook een beetje respect voor hebben.

Eind juni 2017 moet het allemaal rond zijn en we zullen dat zeker mee volgen, minister. Ook de integratie in Geopunt is zeer positief. U zegt dat er aan de uniformiteit wordt gewerkt, maar we horen dat er nog wel wat verschillen zijn tussen de provincies onderling. Misschien is het dan ook goed er nog eens op te hameren dat overal hetzelfde plan consulteerbaar moet zijn.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik ben het ermee eens dat er voldoende afstemming moet zijn en dat de plannen op een uniforme manier moeten worden weergegeven. Ik blijf daar ook op aandringen bij de arrondissementscommissarissen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Nevens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het ruimtelijk rendement van kantooromgevingen – 843 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Het regeerakkoord en het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, BRV, spreken terecht over de noodzaak om meer in te zetten op hergebruik, het verweven van functies, herbestemming, verdichting en het verhogen van het ruimtelijk rendement. Het witboek BRV wil nieuwe economische ontwikkelingen vooral mogelijk maken op locaties met een hoog aanbod aan voorzieningen en in de directe nabijheid van knooppunten van openbaar vervoer.

Er zijn wel degelijk locaties voorhanden waar de open ruimte reeds is ingenomen en de verharding zich reeds heeft voltrokken. Zo kent de Vlaamse Rand rond onze hoofdstad Brussel een uiterst hoge leegstand als het gaat om kantoorgebouwen. Meer dan 31 procent van de kantoorgebouwen staat leeg en 67 procent daarvan kampt met een blijvende leegstand van drie jaar of meer.

In november lanceerde Ruimte Vlaanderen, samen met het Agentschap Innoveren en Ondernemen, twee nieuwe onderzoeksopdrachten. De eerste opdracht moet concepten en instrumenten aanreiken over 'ruimteproductiviteit, verweving en ruimtelijk rendement van economische locaties'. Een tweede studie gaat specifiek over 'ruimtelijke ontwikkelingen in stationsomgevingen'.

Minister, ik heb voor u de volgende vragen.

Kunt u kort omschrijven welke concrete onderzoeksvragen gesteld worden in de geciteerde studies? Wanneer zullen de resultaten van beide onderzoeksopdrachten beschikbaar zijn?

Op welke manier zullen deze gegevens, concepten en instrumenten nog kunnen doorwerken in het BRV, gezien de vooropgestelde timing ervan?

Worden de problematiek van leegstand en de mogelijkheden voor herbenutting van leegstaande kantoorgebouwen meegenomen in de studie met betrekking tot ruimteproductiviteit, verweving en ruimtelijk rendement van economische locaties?

Wordt deze problematiek ook meegenomen in de studieopdracht rond stationsomgevingen, aangezien veel kantoren – toch in de Vlaamse Rand – rond stations leegstaan?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Nevens, de studie gaat in op drie aspecten: het ruimtelijk programma rond de hoofdstations in beeld brengen en onderzoeken in welke mate de uitgangspunten van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bereikt zijn; het gevoerde proces; een evaluatie van de leefkwaliteit in deze omgeving. De studie start in januari 2017 en heeft een looptijd van elf maanden. De resultaten voor het eerste en tweede luikje zullen beschikbaar zijn na zes maanden.

De studie 'Segmentatie III' gaat over ruimteproductiviteit, verweving en ruimtelijk rendement. Het eerste doel van deze opdracht is het verhogen van de kennis van het feitelijk gebruik van economische ruimte als kennisinput voor een observatorium 'economische ruimte'. Om dit te bereiken, wordt een uitgebreide inventarisatie van de economische activiteiten in vijf gebieden gemaakt. Het gaat ook over het inzicht dat wordt verkregen in de relatie tussen bedrijven onderling, hoe

ze zich versterken, maar ook tussen bedrijven en hun omgeving. Het tweede doel is begrippen uit het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen – de intensivering, de verweving, het hergebruik – te analyseren en uit te diepen door ze in een concreet economisch kader toe te passen.

De vier onderzoeksvragen die aan bod komen, zijn: het feitelijk gebruik van de economische locaties onderzoeken; de verschillen tussen de resultaten uit het eerste onderdeel en de bestaande databanken; wat valt te leren uit de relaties tussen bedrijven met betrekking tot verweving; hoe kunnen we de begrippen uit het BRV in een economische context vorm doen krijgen? De studie gaat in in januari en loopt negen maanden.

De onderzoeken worden van nabij opgevolgd in functie van het operationaliseren van het BRV. De beleidskaders in het ontwerp-BRV zullen aanleiding geven tot verschillende acties. Naarmate nieuwe inzichten zich voordoen, is het steeds mogelijk acties bij te sturen of eventueel bijkomende acties op te starten.

Deze problematiek is niet de focus van het onderzoek, maar wordt wel meegenomen. De studie focust zich op economische locaties en activiteiten in de brede zin: productie, handel, horeca, maar ook kantoren. De specifieke focus zit niet zozeer op kantoren, maar deze worden wel meegenomen, dus ook de leegstand of onderbenutting.

Het eerste onderdeel van de studieopdracht rond stationsomgevingen brengt het gerealiseerde ruimtelijk programma in beeld en onderzoekt ook de mate waarin de uitgangspunten van het RSV, waaronder locatie van kantoren, handel en diensten, zijn bereikt. Wat betreft dit aspect, zullen leegstandsproblematieken uiteraard een rol spelen. De studie beperkt zich niet tot een louter ruimtelijke, stedenbouwkundige analyse, maar gaat ook in op de socio-economische aspecten. De studie onderzoekt de mate waarin fysieke locaties en gebouwen werden gerealiseerd, maar ze gaat ook na of de functies zich effectief gevestigd hebben in de stationsomgeving.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Naar mijn aanvoelen kunnen deze onderzoeken niet vroeg genoeg komen, willen we de resultaten ervan ook in het BRV opnemen. Ik wil toch wijzen op de specifieke situatie in de Vlaamse Rand rond Brussel, en dan vooral in de luchthavenregio. U kent allen de inhoud van het masterplan van de luchthaven. Men gaat niet uit van de realiteit. Men vertrekt niet vanuit de leegstand, maar wil een nieuwe open ruimte aansnijden om activiteiten in onder te brengen.

Ik verwijs graag naar Nederland, waar de overheid mee zorgt voor een transformatie van kantoren zodat leegstaande kantoorgebouwen een nieuwe functie krijgen. De overheid bevordert mee de transformatie door advies te geven aan lokale besturen maar ook door subsidies. Is het misschien niet interessant om een extra studie te laten uitvoeren over de herbestemming van kantoorruimtes? Volgens mij zijn er alternatieven voor de kantoren die vandaag leegstaan en om die te herbestemmen. Zijn er misschien mogelijkheden rond de stations in de Vlaamse Rand voor een herbestemming? Hebt u daar extra informatie over? Is dat onderzocht of wordt dat onderzocht? Is het misschien nuttig voor het BRV?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De rand rond Brussel en de omgeving van de luchthaven is niet direct het item van het onderzoek, maar het zit er wel in. We zullen zeker, op basis van de vraag, aan de onderzoekers vragen om hiervoor de nodige aandacht te hebben en het onderwerp mee te nemen in de studie.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Minister, ik heb wat cijfers opgevraagd. In de Vlaamse Rand staat ongeveer 500.000 vierkante meter kantoorruimte leeg. Dat zijn ongeveer 71 voetbalvelden. Ter vergelijking, in Almere in Nederland staat 138.000 vierkante meter kantoorruimte leeg. Dat zijn 20 voetbalvelden, wat nog aanzienlijk is. Er is wel een sterk en diepgaand maatschappelijk debat rond die leegstand. Mijn indruk is dat men vandaag weet dat er leegstand is, maar dat we er niets mee doen.

Minister, ik zou willen vragen om ook dit debat eindelijk te voeren zodat we resultaten kunnen boeken, want volgens mij vergooien we een aantal opportuniteiten. Ik ben blij met die studies. Ik hoop dat we die resultaten snel kunnen hebben. Volgens mij is het ook een element dat kan bijdragen om de voetafdruk, de betonstop, te verkleinen via de herbestemming van leegstaande kantoorgebouwen.

Ik moet de heer Ronse en andere collega's toch ook bedanken voor het voorstel van resolutie rond de bestrijding van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsgebouwen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de bouw van kleinschalige, goedkope woningen en de voorschriften inzake ruimtelijke ordening ter zake
– 852 (2016-2017)**

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, meer en meer wordt er gezocht naar wegen om goedkope of goedkopere woonvormen ingang te doen vinden. De hoge vastgoedprijzen spelen ongetwijfeld een doorslaggevende rol. De hoge kostprijs om een eigen woning te bouwen of te kopen of de hogere huurprijzen maken het voor heel wat mensen niet evident om een eigen woning te verwerven of te huren.

Op het terrein groeit de vraag naar het creëren van een kader om goedkope woonvormen zoals 'tiny houses', in het leven te roepen. Eind vorig jaar bespraken we in de commissie Wonen met minister Homans een verzoekschrift van 1700 inwoners. Die goedkope woonvormen zijn woongelegenheden waarvan de kosten vergelijkbaar zijn met een weekendhuis, een chalet, een caravan. Er zijn de laatste tijd al een paar projecten in het nieuws gekomen. Mensen wonen op een echt kleine oppervlakte. Onder meer de provincie Vlaams-Brabant heeft al een aantal projecten uitgewerkt om mensen die in een caravan wonen, te helpen zoeken naar een kwalitatieve woonomgeving.

Het zijn initiatieven die, zo stelden ook de indieners van het verzoekschrift, alvast mede een oplossing zouden kunnen bieden aan de lange wachtlijsten voor sociale woningen en het voorkomen van dakloosheid.

Echte standaarddefinities van wat nu als een tiny house kan worden beschouwd, zijn er momenteel absoluut niet voorhanden. Er zijn wel een aantal voor de hand liggende kenmerken die vaak terugkomen. Zo is het huis beperkt in oppervlakte, vaak maximum een paar tientallen vierkante meter. Verder is het huis vaak – maar dat hoeft niet altijd zo te zijn – gebouwd op wielen en zou het dus kunnen worden vervoerd. Er is ook speciale aandacht voor een functioneel design om optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte. Ten slotte zijn eenvoud en duurzaamheid centraal.

Dit thema is behandeld in de commissie Wonen, maar uiteraard is er de link met de ruimtelijke ordening en met de inplanting in ons openbaar domein.

Minister, bent u bekend met de toenemende vraag naar de bouw van de tiny houses? In welke mate werd u al dan niet betrokken bij de initiatieven, bijvoorbeeld van de provincie Vlaams-Brabant? Hebt u vanuit de bevoegdheid Ruimtelijke Ordening initiatieven genomen om de realisatie van tiny houses mogelijk te maken? Ondersteunt u de realisatie van dergelijke goedkope, kleine woonvormen vanuit de bekommernis om optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte? Maakt het inzetten op deze realisatie deel uit van uw Beleidsplan Ruimte Vlaanderen? Zo niet, zult u dat misschien meenemen in de verdere concretisering van dit plan?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Christiaens, we kennen dit fenomeen. Het is nog niet echt een trend in Vlaanderen, maar we moeten natuurlijk wel voorbereid zijn op alles wat mogelijk zal komen.

Het idee van de tiny houses kan groeien. Vaak hebben mensen de wens om duurzaam te leven, met een kleinere voetafdruk, maar ook meer en meer nomadisch. Waar men vroeger misschien wat meer honkvast was, zien we dat er een generatie is die zegt: 'We gaan liever wat dichter bij ons werk wonen. Wie weet waar we over een aantal jaar meer actief zullen zijn.'

Ik ben ervan op de hoogte dat de dienst Wonen van de provincie Vlaams-Brabant een wedstrijd heeft uitgeschreven voor architecten om, binnen de normen die de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP's) vastleggen, kwalitatieve woningen te kunnen aanleggen tegen een maximumprijs van 90.000 euro. Mijn administratie maakt trouwens deel uit van de jury. Op die manier wordt expertise opgebouwd.

Tiny houses kunnen een vorm van intensivering zijn, een tijdelijk gebruik. Ik acht het echter niet wenselijk om overal die tiny houses te gaan inzetten, want dat zou de ruimtelijke verspreiding en versnippering juist nog groter maken. Wel kan dat een mogelijke tijdelijke invulling zijn van terreinen alvorens ze bijvoorbeeld worden herontwikkeld. Dit zou ook de woningdiversiteit kunnen verhogen. We moeten echter ook de woonkwaliteit voldoende bewaken.

Tiny houses worden in onze wetgeving beschouwd als woningen. Het feit dat het verplaatsbaar is, betekent niet noodzakelijk dat het verboden is. Binnen de ruimtelijke ordening is er geen echt specifieke regeling voor het bouwen of plaatsen van een tiny house. Met het oog op huisvesting heeft men een vergunning nodig. De aanvraag moet voldoen aan de stedenbouwkundige voorschriften die gelden in het gewestplan, in het bijzonder het plan van aanleg, een ruimtelijk uitvoeringsplan of eventueel een specifiek verkavelingsvoorschrift. Daarnaast moet de aanvraag voldoen aan de goede ruimtelijke ordening, waarbij er wordt gekeken naar de functionele inpasbaarheid, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, maar ook naar visueel-vormelijke elementen, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid.

In onze regelgeving is het dus niet per definitie verboden. Het kan natuurlijk wel zijn dat, door specifieke voorschriften inzake afmetingen, bijvoorbeeld in verkavelingsvergunningen, je botst op het feit dat je geen vergunning kunt krijgen. In de lopende decreetswijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO), de codextrein, bepalen we een regeling om de stedenbouwkundige voorschriften die dergelijke projecten vaak in de weg staan, op een meer soepele manier te kunnen aanpassen. Dat is reeds de tweede keer door de regering goedgekeurd. Het zal voor een laatste keer naar de regering gaan en komt dan richting parlement. Dat is dus zeker goed op te volgen in die context.

Wat de afmetingen betreft, zal er in het bijzonder moeten worden gekeken naar de woonkwaliteitsnorm van de Vlaamse Wooncode. Daarvoor is uiteraard het agentschap Wonen bevoegd. Het kleinschalig wonen is trouwens recent aan bod gekomen op alle lokale atria van de provincie Vlaams-Brabant. Dat was in relatie tot het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Het is een heel andere cultuur, waar wellicht nog niet iedereen in Vlaanderen klaar voor zal zijn.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Zoals u in het begin van uw antwoord zei, vind ik dat we vooral moeten openstaan voor alle mogelijke woonvormen die zich ontwikkelen. We stappen alsmaar meer af van onze bekende standaardverkavelingswoonvormen. Ik hoef het u natuurlijk niet te vertellen, het is hier vast meer aan bod gekomen. Die tiny houses, de echt kleine woonvormen, zijn een opkomend fenomeen – misschien kun je niet echt spreken van een trend. Dat wil zeker niet zeggen dat we ons daartegen moeten afzetten.

Minister, ik ben blij te horen dat u daarvoor openstaat. U zegt dat het kan, binnen de voorwaarden, de stedenbouwkundige vergunningen en dergelijke, indien aan alle normeringen van woonkwaliteit is voldaan. Wanneer men gaat praten over vaste domiciliëringen, dan is woonkwaliteit de essentie. U zegt dat het, waar het kan, mogelijk is. Het is niet verboden door onze regelgeving. Men moet er soepel tegenover kunnen staan. Dat moet de essentie zijn. Indien we naar nieuwe woonvormen, naar het wonen van de toekomst, gaan, moeten we openstaan voor alle mogelijke nieuwe initiatieven die zich daaromtrent manifesteren.

Ik ben blij te vernemen dat er geen grote belemmeringen zijn op het vlak van ruimtelijke ordening en dat het, waar het kan, zal worden toegelaten.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, u weet dat ik er voorstander van ben kleiner wonen toe te laten. Destijds was ik de initiatiefnemer rond de resolutie gemeenschappelijk wonen en het opdelen van bestaande woningen.

U hebt daarnet gezegd dat, als de gemeente ervoor openstaat om kleiner wonen toe te laten, de codextrein wijzigingen die er zit aan te komen daartoe een oplossing biedt. De realiteit is echter wel dat heel wat gemeenten er niet voor openstaan om klein wonen toe te laten. In een antwoord op een van mijn vorige vragen hebt u gezegd dat u een leidraad hebt uitgeschreven rond gemeenschappelijk wonen, om de gemeentebesturen te sensibiliseren en hen daarin te gaan leiden.

In de praktijk zie ik dat er nog altijd gemeenten zijn – nog vrij recent – die stedenbouwkundige verordeningen goedkeuren waarin het aantal vierkante meters extreem groot is. Als we kijken naar onze maatschappij en we horen dat een op de vijf alleenstaand is, is het toch wel heel belangrijk dat de gemeenten hierin de nodige stappen ondernemen. Ik weet dat u die leidraad hebt uitgeschreven met alle goede bedoelingen. Ik heb alleen een specifieke bezorgdheid in verband met het verlagen van het aantal vierkante meters. De Vlaamse Wooncode is daarin zeker perfect. Het zijn echter de gemeenten die strengere minimum bewoonbare oppervlakten opleggen. Dat is een grote bezorgdheid die ik heb. Ik weet dat er gemeentelijke autonomie is, maar ik denk dat we wat dat betreft vanuit de Vlaamse overheid nog stappen kunnen ondernemen om de gemeenten wakker te maken om hiervoor op te staan.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, we zijn het er allemaal over eens dat we aan inbreiding moeten doen en zuinig ruimtegebruik voorop moeten stellen. Ik hoor eensgezindheid als het erover gaat dat we die woonkwaliteit moeten nastreven, de inpasbaarheid, de goede ruimtelijke ordening waar u de minister op wijst.

Wat mevrouw De Vroe op het einde zegt, dat merk ik ook wel. Sommige gemeentebesturen hebben die klik inderdaad nog niet gemaakt. Nochtans zouden ze dat, in het kader van de klimaatproblematiek, toch stilaan moeten doen. Het moet natuurlijk niet altijd en overal kunnen, maar ik denk wel dat het op sommige plaatsen kan.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Ik kan mij zeker aansluiten bij wat de collega's zeggen: niet elke gemeente of lokaal bestuur staat daarvoor open.

U hebt heel goede contacten met de gedeputeerde van Wonen van Vlaams Brabant. Zij doen daar heel mooie initiatieven rond, zoals bijvoorbeeld daar waarmee uw administratie mee in de jury zat, zoals u daarnet vermeldde. Misschien dat u het mee kunt opnemen dat de good practices, de goede voorbeelden, onder andere uit de provincie Vlaams-Brabant, mee kunnen worden gebruikt om de lokale besturen toch wat te stimuleren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over afschot- en populatietrends van bejaagde diersoorten – 868 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): In Vlaanderen worden jaarlijks naar schatting meer dan 800.000 wilde dieren afgeschoten. Dat lijkt uit de afschotstatistiek die jaarlijks door de wildbeheereenheden aan het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) worden overgemaakt. Daaruit blijkt verder dat tussen 2002 en 2015 een aantal trends zijn vast te stellen, afhankelijk van de bejaagbare diersoorten. Over de periode 2002 tot pakweg 2005 moeten we de cijfers met enige voorzichtigheid bekijken. Toen zagen een aantal wildbeheereenheden het daglicht. De regeling was toen vrij nieuw. Tussen 2005 en 2015 zijn de absolute cijfers wel significant.

Een sprekend voorbeeld van toename in afschot is de vos. In 2002 werden in absolute cijfers nog 4606 afgeschoten vossen gerapporteerd, of 0,75 vossen per vierkante kilometer gerapporteerd jachtveld. Enkele jaren later was dat een beetje meer. In 2015 waren dat maar liefst 11.720 vossen, of 1,23 vossen per vierkante kilometer gerapporteerd jachtveld. Er is dus duidelijk een toename gebeurd, die weliswaar de laatste paar jaren is gestabiliseerd. Andere soorten die meer afgeschoten worden, zijn onder meer de kraai en ree. Voor de ree geldt het systematisch. De afgelopen tien jaar is er een duidelijke stijging aan de gang. Dat wordt ook erkend in de rapporten van het INBO. Voor andere diersoorten is het soms wat minder duidelijk wat de trend is, en wordt ook wel eens een daling vastgesteld, bijvoorbeeld voor de fazant, de wilde eend en de haas.

Het laatste rapport van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek over de wildbeheereenheden dat de jaarlijkse afschotstatistiek over langere periode analyseert, dateert inmiddels van 2008. Dat was een interpretatie van de statistiek

voor de periode 1998 - 2007. Uit dat rapport blijkt dat de geschatte voorjaarstellingen van de bejaagde soort en afschotcijfers slechts beperkt bruikbaar zijn om de populatietrends van een bejaagbare diersoort te bepalen. Het ontbreekt bij de voorjaarstellingen aan een standaardmethode voor rapportering, de schatting wordt niet altijd voor alle soorten doorgegeven, er bestaat gevaar voor over- of onderrapportering of de telling geeft geen volledig beeld van de populatie voor bepaalde diersoorten. Dat is ook het geval voor trekvogels. Dat betekent dat de impact van toenemend afschot op populatietrends van een bepaalde bejaagbare diersoort daarmee onzeker is. Dat is verwonderlijk. Er zijn altijd hevige voor- en tegenstanders van de jacht, maar in het debat wordt steeds benadrukt dat het wetenschappelijk verantwoord moet gebeuren en duurzaam beheer wordt beoogd.

Een onderdeel van de jacht gaat over de patrijs. De patrijs heeft een speciaal statuut. Het is een soort die voorkomt op de rode lijst van kwetsbare diersoorten. Daarom kan de gewone jacht op de patrijs slechts onder bepaalde voorwaarden. Er moet onder meer aangetoond worden via het faunabeheersplan dat op het jachtterrein een patrijsvriendelijk beheer wordt gevoerd. Volgens artikel 22 van het Jachtvoorwaardenbesluit kunt u de voorwaarden bepalen waaraan een patrijsvriendelijk beheer moet voldoen.

Minister, hoe verklaart u de opvallende stijging in de afschotstatistieken voor de vos, kraai en ree en de opvallende daling voor fazant, wilde eend en haas?

Gaat u akkoord dat om jacht op een wetenschappelijk verantwoorde manier toe te laten, voldoende inzicht noodzakelijk is inzake tellingen en populatietrends? Welke initiatieven neemt u ter zake?

Volgt er een nieuwe analyse van de trends in afschotstatistieken door het INBO, gelet op het feit dat het laatste verwerkingsrapport inmiddels dateert van 2008?

Aan welke criteria moet een patrijsvriendelijk beheer voldoen? Plant u initiatieven ter zake?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, afschotstatistieken kunnen een indicator zijn voor veranderingen in populatiegrootte van diersoorten, maar toch moeten we er ook voorzichtig mee zijn. Verschillen tussen veranderingen in gerapporteerde afschotcijfers en ook de werkelijke populatie-aantallen of verspreidingspatronen kunnen om drie verschillende redenen optreden. Er kan een wijziging van de wetgeving zijn, bijvoorbeeld het sluiten van de jacht op bepaalde soorten of het opheffen van lokale of regionale jachtverboden. Het kan ook gaan over grote veranderingen in de rapporteringsplicht of het rapporteringsengagement. Er kunnen ook beleidsmatige veranderingen zijn in de nagestreefde beheersdoelen van een soort op regionaal niveau, bijvoorbeeld het nastreven van een algemene beperking van een overlastsoort of een beperking van bejaging wegens afnemende aantallen.

Voor fazant is er mogelijks deels een effect van de stapsgewijze verstrenging in de wetgeving rond het uitzetten en het opnieuw verwilderen van fazanten. Voor de andere wildsoorten is geen van de drie bovenstaande scenario's van toepassing. Er kan worden van uitgegaan dat de veranderingen in de afschotaantallen een weerspiegeling zijn van veranderingen in populatieaantallen en ook van verspreiding. Voor ree wordt deze algemene trend in afschot ook bevestigd in de toename van het areaal waar de soort wordt geschoten in Vlaanderen en lokaal uit de opvolging van de bio-indicatoren die wijzen op hogere relatieve dichtheden van de soort. Ook voor de vos vond er na 2002 nog een verdere areaaluitbreiding plaats in Vlaanderen. Voor de zwarte kraai tonen de meest recente cijfers uit het project 'algemene broedvogelmonitor' een significante toename van 22 procent in het aantal zwarte kraaien tussen 2007-2009 en 2013-2015. Voor wilde eend werd binnen datzelfde project een

stabile trend waargenomen. Het lijkt dus dat de toename in het afschot van de zwarte kraai een gevolg is van de populatietoename. Ook voor wilde eend, waar de afschottrend eerder stabiel dan dalend is, volgt het afschot de populatietrend. Voor haas is er, naar alle waarschijnlijkheid, een afname van de populatie.

Ik ga volledig akkoord met de noodzaak aan inzicht in de trends en veranderingen alsook de kennis van veranderingen in afschot. Het is ook een heel belangrijke basis voor wetenschappelijk verantwoord faunabeheer. Naast de initiatieven rond gestandaardiseerde rapporteringsplicht door de wildbeheereenheden, maar ook het opnemen van de analyse en rapportage van de beschikbare gegevens als wettelijk vastgelegde taak van het INBO en ook het aanmoedigen van het gebruik van het e-loket als digitale invoer voor de jachtsector, hebben mijn diensten ook heel sterk geïnvesteerd om de dataflow te optimaliseren en de verwerking en rapportage heel vlot te laten verlopen.

Voor ree wordt lokaal gebruikgemaakt van een gestandaardiseerde indexmethode. Recent werd door het INBO een rapport gepubliceerd met richtlijnen voor het uitvoeren van tellingen met schijnwerpers als indexmethode voor het opvolgen van veranderingen in de voorjaartrend van haas. De methode werd uitgetest voor everzwijn en ik heb ze onlangs in de commissie toegelicht.

Voor populatiebeheer worden ook internationaal meer en meer beheerstools ontwikkeld. Mijn diensten werken daar ook nauw aan mee.

Wat betreft de grofwildsoorten zoals ree, everzwijn, edelhert, damhert en moeflon, werd in 2013 door het INBO een overzichtsrapport gemaakt. Aanvullende jaarrapporten werden daarna door het INBO reeds gepubliceerd in 2013 en 2014. Ze zijn beschikbaar op de website.

Het uitvoeren van de statistische analyses van de beschikbare afschotcijfers staat dit jaar ingepland in het jaarlijkse ondernemingsplan van INBO. Deze analyses zullen worden afgerond tegen eind 2017.

Gelet op het grote gamma aan mogelijke maatregelen om een patrijsvriendelijk beheer te voeren, worden momenteel geen vaste criteria gehanteerd, maar worden de maatregelen die opgenomen zijn in het faunabeheerplan, getoetst aan het advies van het INBO. Daarbij beschikken de wildbeheereenheden over de nodige flexibiliteit om de maatregelen te kiezen die de meeste kansen bieden binnen hun werkingsgebied. De maatregel die bij de meeste wildbeheereenheden terug te vinden is in de faunabeheerplannen, is de jaarlijkse aanleg van kleine wildakkers. Hiervoor worden ook projectsubsidies verstrekt aan de wildbeheereenheden. Daarnaast nemen de wildbeheereenheden ook andere habitatverbeterende maatregelen zoals de aanleg van zandbakken, omdat patrijzen graag een stofbad nemen om zich te ontdoen van parasieten. Een andere maatregel is de aanleg van beschutting. Op plaatsen met een slechte habitatkwaliteit of een te zwakke populatie wordt ook bijgevoederd. Verschillende wildbeheereenheden nemen in hun faunabeheerplan ook communicatieve acties op tot de stimulatie van een aangepast maaibeheer bij de landbouwsector, de stimulatie van faunaranden langs akkers en het behoud van onverharde wegen. Deze werkwijze werpt zijn vruchten af en we moeten dus zeker verder gaan op deze weg.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Minister, dank u voor het antwoord. U gaf een aantal voorbeelden van nieuwe methodologie, zoals bij de haas. Dat is allemaal positief. Er is ook de conclusie die ik zelf ook al had gemaakt, namelijk dat de daling bij de fazant waarschijnlijk te maken heeft met een verstrenging van de regelgeving. Dat is een goede zaak.

Maar ik blijf wel op mijn honger zitten wat de wetenschappelijke motivering betreft. Op de voorjaarstellingen en de afschotcijfers, wat een soort van indicatoren zijn voor de najaarstellingen, blijft er behoorlijk wat kritiek. Dat zijn gewoon cijfers die jagers geven via een formulier voor het jaarlijkse wildrapport. Ik heb ook begrepen dat er eigenlijk geen protocol voor bestaat om dat in te vullen. Het is gewoon een regeltje per diersoort. Je vult gewoon het aantal dieren in dat je binnen je gebied voor wildbeheerseenheid (WBE) inschat. Dat lijkt mij allemaal bijzonder beperkt. Ik snap dan ook dat men voorzichtig omgaat met die gegevens. Ik vind het bijzonder storend dat we moeten rekenen op dergelijke cijfers om populaties te bekijken. Ik begrijp dat er voorzichtig mee wordt omgegaan en dat u ook een voorzichtige houding aanneemt als ik concrete vragen stel wat de vos en de ree betreft bijvoorbeeld. Wat de vos betreft hebt u geen antwoord gegeven. Daar kennen we ondertussen zelf een aantal verklaringen voor: de vos neemt in aantal toe omdat er net op geschoten wordt. Dat is een wetenschappelijk gefundeerde mening in het vossendossier. Wat betreft de ree, heb ik in de analyse voor grofwildjacht van de afgelopen jaren ook gelezen dat men aanneemt dat het areaal is toegenomen op basis van de afschotcijfers. Om eerlijk te zijn, is het mij nog niet helemaal duidelijk waarom de ree nu plots elk jaar systematisch meer wordt afgeschoten. Ik vind het soms een bijzonder weinig wetenschappelijk gefundeerde analyse die daarrond wordt gemaakt.

Waarom stoort mij dat? Ondertussen is wel gemeenzaam bekend dat ik persoonlijk een groot tegenstander ben van de jacht, maar deze vraag om uitleg was echt bedoeld om eens wat meer uitleg te krijgen over hoe het nu eigenlijk exact zit. Het is heel moeilijk om daar duidelijke uitspraken over te maken, zoveel is duidelijk. Er wordt altijd gezegd dat jacht wetenschappelijk verantwoord is en dat jacht duurzaam natuurbeheer betekent. Maar als je daar wat meer uitleg over vraagt, dan is die stelling vrijwel op los zand gestoeld.

Wat de patrijs betreft, is het een beetje een klassiek argument, namelijk dat jagers ook wel positieve zaken doen voor de patrijs, onder andere de zandbak waar u naar verwijst. Dat is echter nog altijd geen reden om op grote schaal patrijzen af te schieten. Het laatste cijfer dat ik heb genoteerd, een cijfer dat dateert van de rapportage 2015, wat dan geldt voor 2014, is meer dan 18.000 patrijzen die op één jaar werden afgeschoten. Om eerlijk te zijn heb ik geen zicht op de voorjaarstellingen van patrijzen. Wel hoor ik onafhankelijke signalen dat er de laatste jaren bijzonder weinig patrijzen worden opgemerkt. Hoe dat matcht met het feit dat de patrijs nog altijd intensief wordt bejaagd, vind ik heel vreemd.

Minister, samengevat: het wetenschappelijk rapport dat in een overzicht voorziet van de trends van de afgelopen jaren, is gepland voor dit jaar. Ik betreur het magere wetenschappelijke fundament om daaruit zowel de jacht te verantwoorden als populatiegroottes in te schatten voor Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega, bij de jacht zijn er inderdaad rapporteringen vanuit de jachtsector van wat zij hebben geschoten. Dat wordt dan door het INBO wetenschappelijk bekeken, en dat gaat er verder mee aan de slag. Dat gebeurt evengoed door heel wat vrijwilligers van bijvoorbeeld Natuurpunt die observaties doen in natuurgebieden en ze overmaken aan het INBO, dat daarmee ook aan de slag gaat. Dat is net dezelfde methodiek die wordt gebruikt. Die cijfers zijn wat ze waard zijn. Dat is de manier waarop het INBO daarmee verder gaat. Er zijn moeilijk andere methoden te bedenken. Voor sommige soorten gebeurt dat ook wel en hebben wij binnen het INBO een aantal proefprojecten en een aantal onderzoeken lopen. Ik heb daarnet verwezen naar de everzwijnen en de manier waarop de edelherten of de fazanten geteld zijn. Dat gebeurt steekproefsgewijs door het INBO. Dat gebeurt niet alleen bij de jacht, maar evengoed

bij vogeltellingen en andere natuurobservaties, die trouwens uitbesteed zijn aan vrijwilligers van Natuurpunt. Ik denk dat er niets mis mee is, voor zover dat aan het INBO wordt overgemaakt, dat dan de wetenschappelijke nuances maakt die er moeten zijn en daarmee aan de slag gaat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de woonwijk van de toekomst – 875 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Midden 2016 heeft de Vlaamse Regering Leo Van Broeck aangesteld als nieuwe Vlaams bouwmeester. De nieuwe bouwmeester en zijn team begeleiden, inspireren en ondersteunen zowel publieke als publiek-private opdrachtgevers bij het ontwerpen en realiseren van nieuwe gebouwen, publieke ruimte, landschap en infrastructuur. Daarnaast zorgt de Vlaams bouwmeester ook voor visievorming en reflectie. Als bruggenbouwer werkt de Vlaams bouwmeester vaak in overleg met de Vlaamse overheid en alle andere betrokken sectoren en actoren.

We konden recent in een artikel in Het Belang van Limburg lezen dat de gemeente Overpelt de Vlaams bouwmeester heeft aangesteld voor de opmaak van een masterplan om een duurzame woonwijk te ontwerpen. We lezen dat daar op een site van 10 hectare 250 tot 500 duurzame woningen zouden kunnen worden gebouwd. We lezen ook dat de Vlaams bouwmeester heel enthousiast is over de mogelijkheden die daar zijn. Ik weet niet of dat allemaal correct is, maar ik citeer hier de journalist. Hij zou ook opteren voor 50 tot 100 woningen per hectare.

Minister, ik heb hieromtrent een aantal vragen. Mijn vierde vraag komt eigenlijk te vervallen omdat u recent een stand van zaken hebt gegeven over de woonuitbreidingsgebieden.

Minister, bent u van mening dat dit een goed potentieel voorbeeld kan zijn van waar en hoe een grote verdichting kan worden bereikt? Acht u het aangewezen dat de Vlaams bouwmeester, nog voor er een goedgekeurd Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) is, start met een mogelijke invulling en uitvoering ervan? In welke mate kunt u de werking van de Vlaams bouwmeester, daar waar hij duidelijk aan ruimtelijke ordening en ontwikkeling aan het doen is, meer dan alleen aan architecturale kwaliteit, opvolgen en eventueel bijsturen vanuit de Vlaamse uitvoeringsagenda?

Welke beleidsvisie zult u volgen bij een eventueel conflict tussen de ideeën van de bouwmeester en wat men wil realiseren, en met het nog steeds van toepassing zijnde RSV en zijn bepalingen?

Welke andere rol ziet u toebedeeld aan de Vlaams bouwmeester inzake de bottom-uprealisatie en beleidsuitvoering BRV, dan de rol van de eigen administratie op het vlak van ruimtelijke ontwikkeling, cocreatie, participatie, kortom samenwerking op basis van de lokale en bovenlokale agenda?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: In het kader van het BRV hebben we gekozen voor de vorm van het partnerschapsmodel, dat heb ik hier al een paar keer gezegd. We zullen vanuit Ruimtelijke Ordening het BRV niet alleen kunnen realiseren. De

bouwmeester is een partner in de opmaak en realisatie van het BRV, zoals er nog verschillende belangrijke partners zijn. Er is vaak overleg met onze diensten en met onszelf.

De taakomschrijving van de Vlaams bouwmeester en de opvolging van de werking behoort niet tot mijn bevoegdheid, maar tot die van de minister-president.

U verwijst naar een specifiek proefproject in Overpelt. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt dat gebied aangemerkt als een reservegebied waar diverse stedelijke ontwikkeling mogelijk is. Dat is meegenomen in het voorontwerp van afbakening stedelijk gebied en in het advies over het voorontwerp van dat plan was dat gebied ook aangeduid als zijnde belangrijk om in te zetten op ruimtelijk rendement en zuinig ruimtegebruik. We kunnen besluiten dat daar een reden is de voor de aansnijding van het gebied, het is ook geschikt voor hoge dichtheid. Het is goed dat men daar lokaal stappen zet om te kijken hoe men het BRV in de praktijk kan omzetten. Ik ben blij dat men daar lokaal al mee aan de slag gaat, en dat gebeurt trouwens op meerdere plaatsen. Wij zijn alleen maar verheugd dat dat gebeurt.

De lokale ruimtelijke structuurplannen moeten worden gerespecteerd, voor zover ze niet herzien worden. Volledigheidshalve kan ik vermelden dat de ontworpen decretale onderbouw van de beleidsplanning een mechanisme bevat om bijvoorbeeld tegenstrijdigheden met bestaande gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en nieuwe hogere plannen aan te pakken. De details zullen we verder bespreken bij de behandeling van de voorgestelde wijziging van de Codex Ruimtelijke Ordening in de commissie na het advies van de Raad van State.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, ik vind het uiteraard positief dat u zeer positief staat tegenover dergelijke projecten en het realiseren van die hogere dichtheden. Er is vandaag nog wel een conflict met het RSV zowel in de buitengebieden als in kleinstedelijk gebied. Met deze dichtheden, vijftig tot honderd, is heel ruim gerekend. Vijftig wooneenheden of honderd wooneenheden per hectare is een heel groot verschil.

Ik ben blij dat u dergelijke initiatieven positief onthaalt, ook al is ons BRV nog niet definitief goedgekeurd. Wat dat betreft, kan ik u volledig volgen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, we pleiten altijd voor het zuinig omspringen met de nog beschikbare woonuitbreidingsgebieden en zelfs voor het schrappen van slecht gelegen woonuitbreidingsgebieden. U weet dat. Maar hier hebben we blijkbaar te maken met een gebied dat al langer is opgenomen in een bijzonder plan van aanleg (BPA) en een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), waar eigenlijk al een ontwikkeling vooropgesteld is. Het is blijkbaar ook een goed gelegen zone.

We zouden kunnen toejuichen dat men daar blijkbaar de visie heeft gehad om een richting uit te gaan, ook planmatig. Aan de andere kant, als ik het dossier bekijk, als ik me niet vergis, krijg ik het gevoel dat die visie een beetje van het ene been op het andere hinkt. Ik dacht eerst dat men van plan was om daar de uitbreiding van een scholencampus te laten realiseren. Later had men het dan ook over woningen, over 3 hectare park, scholen en een vijftigtal woningen. En nu is er blijkbaar een wedstrijd voor meer dan vijfhonderd woningen. Dat is heel wat. Het gaat van vijfhonderd tot duizend woningen naargelang van de dichtheid die men daar haalt.

Ik vind het wel goed dat men die visie heeft en dat we niet meer moeten discussiëren of het nu een woonuitbreidingsgebied is dat al dan niet moet worden

aangesneden. Maar blijkbaar is het geen al te stevige visie aangezien men af en toe van mening verandert.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Mijnheer Vandaele, het is juist de bedoeling dat men hier een visie of een masterplan gaat laten opmaken, om te zien wat men hier kan ontwikkelen in de nabijheid van de kliniek.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het opdelen van woningen – 770 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Op 15 oktober 2015 keurde het Vlaams Parlement mijn resolutie betreffende het faciliteren van nieuwe woonvormen goed. Die resolutie bevat grosso modo twee belangrijke thema's: gemeenschappelijk wonen en het opdelen van bestaande woningen.

Wat het eerste thema betreft zit de hoofdbevoegdheid bij de minister van Wonen, mevrouw Homans. Zij heeft inmiddels een eerste uitvoering gegeven aan dat deel van de resolutie door een ontwerp van decreet voor te bereiden houdende instelling van een proefomgeving voor experimentele woonvormen en tot machtiging van een coördinatie van de regelgeving betreffende de woninghuurwetgeving. Zodra het is goedgekeurd, zal dit ontwerp van decreet de basis bieden voor experimentele woonprojecten die binnen een proefomgeving de kans krijgen om op te starten zonder de belemmering van een veelheid aan regelgeving. Minister Homans heeft er bij de bespreking van de beleidsbrief Wonen 2016-2017 wel op gewezen dat er een nauwe band is met het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening en dat er daarom overleg tussen beide betrokken ministers noodzakelijk is.

Wat het specifieke aspect voor het opdelen van bestaande woningen betreft, verwijst minister Homans expliciet naar de minister van Omgeving. In het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) valt te lezen: "Het Vlaams ruimtelijk beleid schept de juiste condities om functies zoals wonen, bedrijvigheid, voorzieningen of infrastructuur steeds meer op te vangen binnen het bestaand ruimtebeslag."

Het efficiënt gebruiken van het bestaande woonpatrimonium zal hierbij 'de' uitdaging van de volgende jaren worden. In Vlaanderen staan er heel wat grote villa's, die vandaag verouderd en/of onderbenut zijn, maar die ook heel wat open ruimte innemen. Het versoepelen van de regelgeving om deze te kunnen opdelen in verschillende woonentiteiten wordt dan ook acuter. Daarenboven lijkt het ons ook van belang dat de minister de lokale besturen sensibiliseert om het opdelen van bestaande woningen een eerlijke kans te geven. Vandaag wordt dat nog te vaak verhinderd door verouderde verkavelingsvoorschriften, die bijvoorbeeld expliciet eisen dat er enkel eengezinswoningen worden gebouwd. De lokale autonomie moet te allen tijde worden gerespecteerd, maar ook de lokale besturen worstelen vaak met een tekort aan woonentiteiten en kunnen vanuit de Vlaamse overheid aangemoedigd worden om creatieve oplossingen aan te wenden.

Welke houding neemt u aan tegenover het opdelen van bestaande woningen in verschillende woonentiteiten? Wanneer zult u een initiatief nemen ter uitvoering van de parlementaire resolutie die het opdelen van woningen mogelijk wil maken?

Hoe zult u de lokale besturen stimuleren om hun beleid af te stellen op het creëren van bijkomende woonentiteiten via het opdelen van bestaande woningen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw De Vroe, het opdelen van woningen is een vorm van rendementsverhoging die sterk verankerd zit in het Witboek BRV.

De cijfers uit het vergunningsregister van het departement Ruimte Vlaanderen leren mij dat er vandaag reeds veel woningen worden gecreëerd via rendementsverhoging. Jaarlijks komen er in Vlaanderen gemiddeld drieduizend woongelegenheden bij door verbouwingen met opsplitsing.

In 2015 werden netto 4.650 woongelegenheden extra gecreëerd door nieuwbouw na sloop van bestaande woningen. Vandaag komt daarmee minstens 38 procent van de benodigde woongelegenheden tot stand in het bestaande ruimtebeslag. Het opsplitsen van een grote onderbenutte villa in meerdere woongelegenheden, en zelfs het nieuw bouwen van woongelegenheden na het afbreken van een verouderde villa, zijn hiervan voorbeelden. De marktvraag naar kleinere woongelegenheden wordt hiermee gedeeltelijk gerealiseerd. Ik kom straks terug op een aantal maatregelen.

In de goedgekeurde resolutie over nieuwe woonvormen wordt uitdrukkelijk gewezen op de zorg voor woonkwaliteit bij het opdelen van woningen. In de toelichting wordt ook gewezen op het vermijden van het opdelen van zonevreemde woningen om de druk op de open ruimte weg te nemen. Ik ondersteun deze zorgen.

Wat betreft het versoepelen van of komaf maken met verouderde of te gedetailleerde stedenbouwkundige voorschriften hebben we al een decretaal initiatief genomen. Dat werd in gang gezet vóór de zomer van 2016. Dat moet drie keer naar de regering. De laatste keer kwam dat op 25 november 2016 naar de regering. Het zal nu hopelijk voor een laatste keer worden goedgekeurd. Dan komt het richting parlement. Dat is de codex waarin dat voorzien is. U wordt op uw vraag bediend.

Het voorontwerp van wijzigingsdecreet bevat twee concrete regelingen die daaraan moeten tegemoetkomen. Ten eerste vereenvoudigen we de procedure voor de wijziging van verkavelingen. Ten tweede voeren we een vereenvoudigde planwijzigingsprocedure in voor het opheffen of wijzigingen van inrichtingsvoorschriften. De link met wat hier ter tafel ligt, is toch heel duidelijk.

Het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen geeft aan dat sensibilisering een belangrijke component is om tot verdere rendementsverhoging te komen. Het departement wil ook een webtool opmaken. Die heeft tot doel initiatiefnemers en stedenbouwkundige ambtenaren participatief tot een hoger ruimtelijk rendement te laten komen. Ook zet Ruimte Vlaanderen via het Atrium Lerend Netwerk in op kennisoverdracht, stimuleren en afstemmen met de lokale besturen. Met de decreetswijziging voor verouderde voorschriften geven we gemeenten meer armslag om dat in de praktijk toe te passen. In 2017 zal ruimtelijk rendement een constant onderwerp uitmaken op het Atrium Lerend Netwerk. We zullen daar nog veel meer op inzetten.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, dank u wel. Uiteraard zijn wij tevreden als er op die manier extra woongelegenheden kunnen worden gecreëerd, en als dat ook toeneemt. Dat is uiteraard niet meer dan logisch. Het was uiteraard ook de reden om de resolutie destijds uit te schrijven.

Lokale besturen spelen ook in dezen een belangrijke rol. Het is, zoals ik daarnet al zei, ook belangrijk om hen wat dit betreft nog steeds te sensibiliseren.

Zowel de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening (SARO) als het Steunpunt Wonen dringt erop aan om een definitie te schrijven voor het gemeenschappelijk wonen. Dat ontbreekt nu. Er moet, eigenlijk asap, echt wel ambitieuzer een tandje worden bijgestoken. We moeten werk maken van alle randvoorwaarden en van de sociale zekerheid. We moeten ervoor zorgen dat mensen meer kiezen voor dat maatschappelijke rendement. Minister, zijn er al stappen gezet in de richting van die definitie van gemeenschappelijk wonen? Dat is toch heel belangrijk. Heel veel mensen zijn daarop aan het wachten.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Er zijn inderdaad op het vlak van het stimuleren of realiseren in de praktijk van nieuwe woonvormen nog heel veel uitdagingen, zowel op het vlak van sociale zekerheid, waar vragen rijzen over uitkeringen voor mensen die een cohousingproject starten, als op de vlakken van ruimtelijke ordening en wonen.

Minister, ik ben tevreden. U hebt het al een paar keer aangekondigd, en dus wisten we al dat er heel wat aanpassingen in de pipeline zitten om de opdeling van die grote villa's in de praktijk mogelijk te maken waar dat wenselijk is, zoals de aanpassing van de verkavelingsvergunning. De codextrein die u in gang hebt gezet, zal in de praktijk op het terrein voor de nodige stimulansen zorgen. Daarbij moet in eerste instantie de kwaliteit gewaarborgd worden. We zitten op het vlak van ruimtelijke ordening goed op schema voor wat betreft het ondersteunen van de nieuwe woonvormen.

Mevrouw De Vroe wijst er in haar bijkomende vraag op dat het echt wel noodzakelijk is dat er een definitie is over wat nu gemeenschappelijk wonen is en over de verschillende vormen. We stellen die vraag ook vaak aan minister Homans. In eerste instantie moet die definitie in de Vlaamse Wooncode opgenomen worden. Zoals in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, waar dat al het geval is. Dat is de eerste stap die moet worden gezet. Het gaat nog altijd over Huisvesting. Zodra men daar de definitie heeft overgenomen of zelf heeft gecreëerd, kunnen we bekijken hoe we deze definitie kunnen overnemen of verfijnen wat betreft ruimtelijke ordening in de Codex Ruimtelijke Ordening.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Ik wil nog even de nadruk leggen, niet alleen op het belang van het verhogen van het aantal woningen en van kleinere woningen, maar ook, en daaraan gekoppeld, op het feit dat de woonkwaliteit niet uit het oog mag worden verloren – zoals ook mevrouw Christiaens heeft gezegd. In dat opzicht vinden wij het vergunningsplichtig blijven van de verbouwing van een woning tot kleinere wooneenheden absoluut noodzakelijk.

We zien de codextrein die bolt graag voortbollen. U zegt dat dit nog voor een laatste keer moet terugkomen naar de regering. Wij vertrouwen erop dat dat daar keurig wordt afgerond.

Wat betreft de laatste opmerking, over het tot een definitie komen vanuit de bevoegdheid Wonen, kan ik zeggen dat daar volop aan wordt gewerkt. Dat is in de commissie Wonen al vaak besproken. Ik heb begrepen dat dat daar de volgende weken en maanden zeker zal kunnen worden gefinaliseerd. Het is een terechte opmerking. Zo weet iedereen waar hij zich aan moet houden, wat de afspraken zijn, en wat onder de definitie valt zoals die dan moet worden ingevoerd of aangepast.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gweny De Vroe (Open Vld): Minister, het is belangrijk dat in het Instrumentendecreet dat eraan staat te komen de instrumenten worden aangepast in de zin

van de nieuwe woonvormen en het gemeenschappelijk wonen. Ik kijk dus uit naar de initiatieven die u wat dat betreft nog zult nemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.